

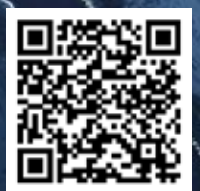

BİLGİ
TEKNOLOJİLERİ
VE İLETİŞİM
KURUMU

ULUSLARARASI ELEKTRONİK HABERLEŞME VE POSTA SEKTÖRLERİNDE GELİŞMELER BÜLTENİ

KASIM 2025

SEKTÖREL ARAŞTIRMA VE STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI

İçindekiler

YÖNETİCİ ÖZETİ.....	4
1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER.....	11
AVRUPA KITASI	11
ALMANYA	11
AVUSTURYA	14
BELÇİKA.....	15
FRANSA	16
HOLLANDA.....	18
İNGİLTERE.....	20
İRLANDA	22
İSPANYA.....	26
İSVEÇ.....	29
İTALYA.....	32
POLONYA	37
PORTEKİZ	40
AMERİKA KITASI.....	43
ABD	43
ARJANTİN.....	47
KANADA.....	48
ASYA KITASI	52
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	52
ENDONEZYA	54
FİLİPİNLER	56
HİNDİSTAN.....	58
JAPONYA	61
KUVEYT.....	62
MALEZYA.....	65
SİNGAPUR	67
SUUDİ ARABİSTAN.....	69
TAYLAND	71
AFRİKA KITASI	74
GÜNEY AFRİKA	74
KENYA.....	76
MISIR	78

NİJERYA	82
OKYANUSYA.....	84
AVUSTRALYA	84
YENİ ZELANDA	86
TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI	87
AZERBAYCAN CUMHURİYETİ.....	87
KAZAKİSTAN	89
ÖZBEKİSTAN.....	91
TÜRKMENİSTAN	92
2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER	94
AB SAYISAL TEK PAZARI.....	94
BEREC.....	96
ENISA.....	97
ETSI	99
GSMA.....	101
UPU	103

ÖNSÖZ

Teknolojik gelişmeler, günümüzde ekonomik büyümeden toplumsal kalkınmaya kadar her alanda belirleyici bir güç haline gelmiştir. Bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT), yalnızca bireylerin ve kurumların hayatını kolaylaştırmakla kalmamakta, aynı zamanda küresel ölçekte sürdürülebilir kalkınmanın temel taşlarını oluşturmaktadır. Elektronik haberleşme ve posta sektörü de bu dönüşüm sürecinde kritik bir rol üstlenerek, bilgi akışını hızlandırmakta ve ülkeler arasındaki etkileşimi güçlendirmektedir.

Hızla değişen teknoloji dünyasında ayakta kalmak ve rekabet gücümüzü artırmak için yeni teknolojilere hızla uyum sağlamalı, etkili düzenleyici çerçeveler oluşturmalıyız. Uluslararası işbirlikleri ve teknoloji transferi gibi fırsatları değerlendirerek küresel ekonomide daha güçlü bir konum elde etmek hepimiz için önemli bir hedeftir.

Bizler, teknolojiyi yalnızca bir araç olarak değil, ekonomik büyümenin, toplumsal refahın ve uluslararası rekabetçiliğin temel unsuru olarak görüyoruz. Bu doğrultuda, inovasyonu teşvik eden, stratejik adımlar atan ve güçlü bir teknoloji ekosistemi oluşturan politikalar geliştirmeye devam edeceğiz.

Bu kapsamda, uluslararası kuruluşlar ile öncü ülkelerin elektronik haberleşme ve posta sektörlerindeki gelişmelerini ve düzenlemelerini içeren “Uluslararası Elektronik Haberleşme ve Posta Sektörlerinde Gelişmeler Bülteni” her ay hazırlanarak BTK internet sayfasında kamuoyuyla paylaşılmaktadır. Bu bültenin, sektördeki paydaşlarımıza ve tüm ilgililere faydalı olmasını temenni ediyorum.

Ömer Abdullah KARAGÖZOĞLU
Kurul Başkanı

YÖNETİCİ ÖZETİ

2025 yılı Kasım ayı bülteninde;

- Avrupa kıtasından; Almanya, Avusturya, Belçika, Fransa, Hollanda, İngiltere, İrlanda, İspanya, İsveç, İtalya, Polonya ve Portekiz,
- Amerika kıtasından; ABD, Arjantin ve Kanada,
- Asya kıtasından; Çin, Endonezya, Filipinler, Hindistan, Japonya, Kuveyt, Malezya, Singapur, Suudi Arabistan ve Tayland,
- Afrika Kıtasından; Güney Afrika, Kenya, Mısır ve Nijerya,
- Okyanusya kıtasından; Avustralya ve Yeni Zelanda ile
- Türk Devletleri Teşkilatından; Azerbaycan, Kazakistan, Özbekistan ve Türkmenistan ülkelerindeki gelişmeler incelenmiştir.
- Uluslararası kuruluşlardan ise; AB Sayısal Tek Pazarı, BEREC (Avrupa Elektronik İletişim Düzenleyicileri Kurulu, Body of European Regulators for Electronic Communications), ENISA (Avrupa Birliği Siber Güvenlik Ajansı, European Union Agency for Cybersecurity), ETSI (Avrupa Telekomünikasyon Standartlar Enstitüsü, European Telecommunications Standards Institute), GSMA (GSM Association) ve UPU (Dünya Posta Birliği, Universal Postal Union tarafından hazırlanan raporlara ve gelişmelere yer verilmiştir.

Bu bültenin hazırlanmasında; Cullen International'ın "Country Updates", "Telecommunications Flashes" bölümleri, ilgili ülkelerin düzenleyici kurumlarının ve uluslararası kuruluşların/birliklerin internet sayfaları ve BT sektörüne yönelik haberler yapan uluslararası haber sitelerinden faydalanılmıştır. Bu kapsamda, 2025 yılı Kasım ayı Uluslararası Elektronik Haberleşme ve Posta Sektörlerinde Gelişmeler Bülteninde yer alan hususlar aşağıda özetlenmektedir:

- Almanya Federal Dijital Dönüşüm ve Kamu Modernizasyonu Bakanlığı, hem 4G (LTE) hem de 5G (NR) ağlarının kapsama alanı dışında kalan 23.502 “beyaz alan” belirleyen bir çalışma yayınlamıştır.
- Alman Düzenleyici Otoritesi BNetzA, Ağırlıklı Ortalama Sermaye Maliyeti (AOSM) hesaplamasını Avrupa Komisyonu’nun AOSM bildirisinde yer alan standartlarla yeniden tam uyumlu hâle getirmiştir. Böylece, artan faiz oranlarını dikkate almak amacıyla bir süredir kullandığı daha yüksek “risksiz faiz oranı” sayesinde uygulamada oluşan hafif sapma dönemi de sona ermiştir.
- Alman Düzenleyici Kurumu BNetzA, Telekom Deutschland’ın Toptan Ethernet VPN 2.0 Referans Teklifini onaylamak üzeredir ve böylece 2019’da başlayan karmaşık bir prosedürü sonuçlandırmaktadır.
- Alman Düzenleyici Kurumu BNetzA, elektronik iletişim ağları için yeni bir Güvenlik Gereklilikleri Kataloğu üzerinde kamuoyu görüşleri ve istişare sürecini yıl sonuna kadar sürdürmektedir.
- Avusturya Posta Teşkilatı Austrian Post, 2025 yılı üçüncü çeyrek finansal sonuçlarını açıklamıştır.
- Belçika Telekomünikasyon ve Posta Hizmetleri Enstitüsü BIPT, Belçika’da üçüncü çeyrek itibarıyla konut abone pazarında sabit hizmet ve paket fiyatlarının ülke geneli karşılaştırmalı incelemesini tamamlamıştır.
- Fransa Düzenleyici Kurumu Arcep, Avrupa düzeyinde izlenen hedeflere ilişkin olarak Fransa’nın FTTH ağları için düzenleyici çerçevesinin elde ettiği sonuçların taslak değerlendirmesi hakkında bir kamuoyu istişaresi başlatmıştır.
- Hollanda Tüketici ve Piyasalar Kurumu (ACM), son birkaç yılda şebeke tıkanıklığı sorununu ele almak için kapsamlı bir dizi önlem yayınlamıştır.
- İngiltere Düzenleyici Kurumu OFCOM, yıllık Bağlantılı Uluslar Raporunu yayımlayarak ülkedeki genişbant internet kullanımına ilişkin bazı yeni verileri paylaşmıştır.
- İrlanda merkezli bir banka olan AIB (Allied Irish Banks), teknoloji, medya ve telekomünikasyon sektörünün ülke hizmet sektöründeki büyümeye öncülük ettiğini ve Eylül ayından bu yana büyümesini sürdürdüğünü açıklamıştır.

- İrlanda telekomünikasyon pazarı, son yıllarda yapılan kapsamlı yatırımlardan ve telekomünikasyon şirketleri arasında altyapı varlıklarını paylaşmak için yürütülen güçlü iş birliğinden faydalanmıştır.
- İspanya Ulusal Piyasa ve Rekabet Komisyonu (CNMC), evrensel telekomünikasyon hizmetinin net maliyetinin dağıtımını onaylamıştır.
- İspanya Ulusal Piyasalar ve Rekabet Komisyonu (CNMC), CNMCData'da 2025 yılı Eylül ayına ait telekomünikasyon istatistiklerini yayınlamıştır.
- İsveç Posta ve Telekomünikasyon Kurumu (PTS) tarafından düzenlenen 1800 MHz frekans bandı ihalesi sonuçlanmıştır.
- İsveç Posta ve Telekomünikasyon Kurumu (PTS) tarafından yayımlanan 2025 yılının ilk yarısına ait internet ve mobil telefon istatistikleri, 5G aboneliklerinde ve veri trafiğinde hızlı bir artış olduğunu göstermektedir.
- İtalya Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (AGCOM), 1999-2009 yılları için Evrensel Hizmet Yükümlülüğünün (USO, universal service obligation) net maliyetinin hesaplanmasını gözden geçirmektedir.
- İtalyan Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (AGCOM), özellikle Sabit Kablosuz Erişim (FWA, Fixed Wireless Access) kullanımı için 5G hizmetlerinin daha da geliştirilmesini desteklemek amacıyla 26 GHz altbandında (24.25 - 26.5 GHz) frekans lisans tahsisi prosedürlerini yayınlamıştır.
- İtalya'da Nokia, 5G ağını İtalya'nın yeni bölgelerine genişletmek ve modernize etmek için Telecom Italia (TIM) ile üç yıllık bir sözleşme imzalamıştır.
- 2018/1972 sayılı Avrupa Elektronik İletişim Kanunu'na ve 2002/21/EC sayılı Çerçeve Direktifi'ne uyulmaması nedeniyle, Avrupa Komisyonu İtalya'ya resmi bir bildirim mektubu göndererek ihlal prosedürü başlatmaya karar vermiştir.
- Polonya Telekomünikasyon Düzenleyicisi UKE, 1800 MHz bandındaki lisansları 15 Şubat 2026 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere değiştirmiştir.
- 29 Ekim 2025 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, Dijital Hizmetler Yasası (DSA) kapsamındaki yeni kurallar, nitelikli araştırmacıların daha önce erişilemeyen verilere çok büyük çevrimiçi platformlardan ve arama motorlarından (kısaca "platformlar") erişim talep etmesine olanak tanımaktadır.

- Portekiz'de telekomünikasyon tarifeleri, ilgili Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) grubu baz alınarak yapılan ölçümlere göre, 2025 yılı Eylül ayında, bir önceki aya kıyasla %1,3 oranında düşmüştür.
- ABD'li telekomünikasyon şirketi Verizon, Frontier Communications'ı satın alma işlemini finanse etmek amacıyla 11 milyar ABD Doları değerinde şirket tahvili satışı gerçekleştirmiştir.

7/104

- ABD telekomünikasyon grubu EchoStar, AWS-3 spektrum lisanslarını yaklaşık 2,6 milyar ABD Doları değerinde hisse karşılığında SpaceX'e satmak üzere anlaşmaya varmıştır.
- ABD Posta Servisi, 18 Ocak 2026 tarihinde yürürlüğe girecek olan Kargo Hizmetleri fiyat değişiklikleri için Posta Düzenleme Komisyonu'na (PRC) bildirimde bulunmuştur.
- Arjantin'de Claro Argentina, 5G sabit kablosuz genişbant (FWA) hizmetlerini başlamıştır.
- Kanada'da Ericsson, Saab ve Calian Kanada savunma yeteneklerini geliştirmek amacıyla çift kullanımlı birlikte çalışabilir iletişim sistemlerini araştırmak üzere bir Mutabakat Zaptı (MoU) imzalamıştır.
- Kanada Postası Kasım ayının ikinci haftasında Hükümet Dönüşümü, Kamu İşleri ve Tedarik Bakanı Joël Lightbound'a kapsamlı bir dönüşüm planı sunmuştur.
- Güney Çin'in Hainan eyaletindeki Hainan ticari uzay aracı fırlatma sahasından, 13. düşük yörünge uydusu grubunu taşıyan bir Long March 12 taşıyıcı roketi 10 Kasım 2025 tarihinde fırlatılmıştır.
- Endonezya'da kapsama alanını genişleterek ve yeni nesil, otomatik ve enerji tasarruflu kablosuz ağ inovasyonlarına öncülük ederek büyük ölçekli ağ dağıtımında ZTE ve XLSMART şirketleri önemli bir başarıya ulaşmıştır.
- Filipinler'de Smart Communications, baz istasyonu kulelerinde uzaktan kumandalı robotik kol kullanımının test amaçlı pilot proje olarak denediğini açıklamıştır.
- Hindistan Telekom Düzenleyici Kurumu TRAI, mevcuttaki dokuz adet araba bağlantı düzenlemesinin tümünü kapsamlı şekilde gözden geçirmektedir.
- Japonya İçişleri ve Haberleşme Bakanlığı (MIC), Telekomünikasyon İşletmeciliği Yasası Uygulama Yönetmeliği'nin bir kısmını değiştirmeye yönelik bir düzenleme çalışması yürütmektedir.

- Kuveyt, dijital olarak güçlendirilmiş iş gücü oluşturma çabalarının bir parçası olarak, vatandaşları yapay zeka, bulut bilişim ve Microsoft Copilot araçları konusunda becerilerle donatmak için ulusal bir eğitim girişimi başlatmıştır.
- Kuveyt, Sabit İletişim Ağı Geliştirme Projesi şirketinin hisselerinin %50'sini, proje tamamen faaliyete geçtikten sonra, halka arz yoluyla vatandaşlara sunacaktır.
- Malezya'da U Mobile, ULTRA5G Gelişmiş Ağ Deneyimini Bangi, Putrajaya ve Petaling Jaya Yeni Kasabası'na kadar genişleterek, büyüyen 5G ağına üç yeni dış mekan kümesi daha eklemiştir.
- Singapur Bilgi Teknolojileri, Telekomünikasyon ve Medya Kurumu (IMDA), ebeveynlerin çocuklarında sağlıklı dijital alışkanlıklar geliştirmelerine destek olmak için kapsamlı bir kaynak seti başlatmıştır.
- Suudi Arabistan, İletişim, Uzay ve Teknoloji Kurumu (CST) tarafından temsil edilerek, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) tarafından "Kapsayıcı ve Sürdürülebilir Bir Dijital Gelecek İçin Evrensel, Anlamlı ve Uygun Fiyatlı Bağlantı" temasıyla Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de düzenlenen Dünya Telekomünikasyon Kalkınma Konferansı'na (WTDC-25) iştirak etmiştir.
- Google Cloud, Hint-Pasifik genelindeki altyapısını genişletmek amacıyla daha geniş kapsamlı Avustralya Bağlantısının bir parçası olarak, Avustralya'yı Tayland'a bağlayacak yeni bir deniz altı sistemi olan TalayLink'e yönelik planlarını açıklamıştır.
- Tayland, ülkenin Yatırım Kurulu'nun (BOI) dört yeni veri merkezi projesi için 3,1 milyar ABD Doları tutarında yeni yatırımı onayladığının bildirilmesiyle veri merkezi pazarındaki amaçlarını güçlendirmektedir.
- Güney Afrika Bağımsız İletişim Otoritesi (ICASA), 4 Nisan 2025'te gerçekleştirilen ilk istişare turunun ardından, kamuoyunun görüşüne sunulmak üzere 2025 Ulusal Radyo Frekans Planı (NRFP) İkinci Taslağı'nı yayımlamıştır.
- Kenya, Bilgi, İletişim ve Dijital Ekonomi Bakanlığı (MICDE) tarafından KICTANet ve Birleşik Krallık Uluslararası Kalkınma Ajansı (UK International Development) iş birliğiyle Kenya'nın başkenti Nairobi'de düzenlenen Başlangıç Atölyesi'nin lansmanı ile yapay zekâ ve yeni teknolojilere yönelik ulusal yaklaşımını resmileştirme yolunda önemli bir adım atmıştır.

- Mısır Postası Başkanı Dalia El-Baz, Mısır'da yatırım fonlarına yatırım yapmaya adanmış ilk tam entegre dijital platform olan “Felousy” uygulamasının piyasaya sürüldüğünü duyurmuştur.
- Mısır, İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı (MCIT) tarafından temsil edilerek, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) tarafından 17–28 Kasım tarihlerinde “Kapsayıcı ve Sürdürülebilir Dijital Bir Gelecek için Evrensel, Anlamlı ve Uygun Fiyatlı Bağlantı” temasıyla Azerbaycan’ın başkenti Bakü’de düzenlenen Dünya Telekomünikasyon Geliştirme Konferansı 2025’e (WTDC-25) katılım sağlamıştır.
- Nijerya’da nüfusun %45’inden fazlasının yaşadığı kırsal bölgelerde hâlen dijital fırsatlara erişimde sistematik dışlanma sorununun devam ettiği Nijerya İletişim Kurulu (NCC) tarafından ifade edilerek, kapsayıcı ulusal kalkınma hedefi doğrultusunda dijital bağlantı yoluyla kırsal ekonomik potansiyeli açığa çıkarma hedefi vurgulanmıştır.
- Avustralya Hükümeti tarafından yayımlanan 2025 Uygulama Planı, “Veri ve Dijital Hükümet Stratejisi”nin 2030 vizyonunu destekleyen temel eylemleri özetlemektedir ve kamu hizmeti genelinde yenilik, reform ve hizmet iyileştirmelerinin yıllık güncellemesi olarak işlev görmektedir.
- Avustralya Yapay Zekâ Güvenlik Enstitüsü (AISI) 2025 yılı Kasım ayında kurulmuş olup, bu kuruluş işlevsel olarak YZ ile ilişkili riskler ve zararlara karşı yanıt verme kapasitesini güçlendirmektedir.
- Avustralya Kamu Hizmeti (APS) Yapay Zeka Planı 2025, kamu sektöründe yapay zeka (YZ) kullanımının önemli ölçüde artırılması yoluyla hükümet hizmet teslimi, politika sonuçları, verimlilik ve üretkenliğin iyileştirilmesini hedeflemektedir.
- Yeni Zelanda’da DE-CIX, Güney Koreli KT’nin iştiraki olan Epsilon Telecommunications ile mevcut iş birliğini genişlettiğini kamuoyuna duyurmuştur.
- Azerbaycan’da 27 Kasım 2025 tarihinde “MyGov” platformunun 2 milyon kullanıcıya ulaşmasını kutlamak amacıyla bir tanıtım etkinliği düzenlenmiştir.
- Azerbaycan Cumhuriyeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti arasında düzenlenen Ekonomik, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Ortak Hükümetlerarası Komisyonu’nun altıncı toplantısı kapsamında Kahire’de Azerbaycan ve Mısır şirketlerinin katılımıyla bir iş forumu gerçekleştirilmiştir.

- Kazakistan Cumhuriyeti Yapay Zekâ ve Dijital Kalkınma Bakanlığı ile Hewlett Packard Enterprise (HPE, ABD) arasında yapay zekâ, yüksek performanslı bilişim/iletişim (HPC) ve yeni nesil dijital altyapı alanlarında iş birliğini güçlendirmeye yönelik Mutabakat Zaptı imzalanmıştır.
- Güney Kore'nin banknot, madeni para ve resmî belgelerin basımından sorumlu devlet kurumu KOMSCO'nun bir heyeti, Özbekistan Bilgi ve İletişim Teknolojileri Merkezi (UZINFOCOM) ofisini ziyaret etmiştir.
- Türkmenistan ve Kazakistan, Bekdaş (Türkmenistan) – Temirbaba (Kazakistan) güzergâhında denizaltı fiber optik iletişim hattı kurulmasına yönelik Mutabakat Zaptı imzalamıştır.
- Avrupa Komisyonu ve Avrupa Birliği Konseyi tarafından Danimarka'nın başkenti Kopenhag'da düzenlenen Avrupa "Bilimde Yapay Zekâ" Zirvesi kapsamında, araştırmacılar, iş dünyasının önde gelen temsilcileri, yatırımcılar ve politika yapıcılar bir araya gelmiştir. Zirvede, Avrupa'da Bilim için Yapay Zekâ Kaynağı (RAISE) adlı girişimin pilot uygulamasının başlatıldığı duyurulmuştur.
- Avrupa Konseyi, Moldova ve Ukrayna'yı 1 Ocak 2026 tarihinden itibaren "roam like at home" (evde gibi dolaşım) alanına dahil etme kararı almıştır.
- ENISA tarafından hazırlanan bir rapor, AB kamu yönetimlerinin hacktivistler tarafından giderek daha fazla hedef alındığını ve özellikle DDoS saldırılarına maruz bırakıldığını vurgulamaktadır.
- ETSI, TeraFlowSDN'in altıncı sürümünü yayımlamıştır. Son sürüm otomasyon, gözlemlenebilirlik, optik altyapı entegrasyonu ve güvenlik gibi alanlarda önemli yenilikler sunmaktadır.
- ETSI TR 104 027 Teknik Raporu, yapay zeka, derin öğrenme ve makine öğrenmesi de dahil olmak üzere kullanıcıların veri odaklı teknolojilerden beklentilerinin ayrıntılı bir analizini sunmaktadır.
- GSMA Intelligence tarafından yayımlanan araştırmada, 6G şebekelerinin artan veri talebi, yapay zekâ destekli hizmetler ve ileri dijital uygulamalar doğrultusunda günümüzdeki ortabant spektrumunun üç katına kadar ihtiyaç duyacağı gösterilmiştir.
- Dünya Posta Birliği (UPU), "Posta İstatistikleri"nin 150. yılını kutlamıştır.

1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER

AVRUPA KITASİ

ALMANYA

Nüfusu:	83.684.929
Yüzölçümü:	357,021 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	48,264 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	BNETZA
Mobil Şebeke Abonesi:	111.872.000
Sabit Şebeke Abonesi:	43.000.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	86

1. 4G/5G ile Henüz Kapsanmayan Beyaz Alanlar Üzerine Planlama

Almanya Federal Dijital Dönüşüm ve Kamu Modernizasyonu Bakanlığı, Almanya'da hem 4G (LTE) hem de 5G (NR) ağlarının kapsama alanı dışında kalan 23.502 “beyaz alan” belirleyen bir çalışma yayınlamıştır¹. Bu alanlar toplam 7518 km²'lik bir alanı kaplamakta ve Almanya topraklarının yaklaşık %2,1'ini oluşturmaktadır. Bu alanlar genellikle ormanlar, sınır bölgeleri, dağlar veya doğa rezervlerinden oluşmaktadır. Alman hanelerinin %99,9'u mobil genişbant erişimine sahipken, yaklaşık 28.500 hane bu beyaz alanlarda, özellikle Baden-Württemberg ve Bavyera'da bulunmaktadır. Kırsal alanların çekiciliği için tam ağ kapsama alanının önemini fark eden Alman hükümeti, kapsama alanını artırmayı hedeflemekte ve devletin sahip olduğu mobil altyapı şirketi MIG'yi devam ettirme kararı almıştır. MIG'nin yeni direkler inşa ederek 2026 yılı sonuna kadar bu beyaz alanları yaklaşık üçte bir oranında azaltması beklenmektedir.

Çalışmanın bulguları, çeşitli kapsama değerlendirme yöntemleri arasında önemli bir fark olduğunu ortaya koymaktadır. Çalışmada, minimum sinyal gücü (-109 dBm) ve

¹ 09.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cullen-international.com/> adresinden ulaşılabilmektedir.

belirli veri hızları (örneğin, 4G için 2 Mbit/sn indirme) gibi katı kriterlere dayalı olarak son kullanıcı deneyimini modelleyen BNetzA'nın mobil izleme haritası kullanılmıştır. Bu son kullanıcı perspektifi, BNetzA'nın mobil şebeke operatörlerinin (MNO) kapsama yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğini değerlendirmek için daha önce kullandığı, MNO'ların anten sektörlerinden teorik olarak kullanılabilir bant genişliğini hesaplayan yöntemden çok daha katıdır. Sonuç olarak, düzenleyici kurum daha önce bölgenin neredeyse %98'inin üç MNO tarafından 50 Mbit/sn ile kapsandığını varsayarken, yeni, kullanıcı deneyimine dayalı model, ızgara hücrelerinin sadece %84'ünün üç MNO tarafından kapsandığını göstermektedir. BNetzA şu anda kullanıcı deneyimine dayalı yeni bir metodoloji geliştirmektedir ve bu metodoloji gelecekteki kapsama yükümlülüklerinin temelini oluşturabilir.

2. AB Komisyonu Kılavuzuna Uygun AOSM Hesaplanması

Alman Düzenleyici Otorite BNetzA, Ağırlıklı Ortalama Sermaye Maliyeti (AOSM) hesaplamasını Avrupa Komisyonu'nun AOSM bildirisinde belirlenen standartlarla tamamen uyumlu hale getirerek, artan faiz oranlarını hesaba katmak için daha yüksek bir risksiz faiz oranı kullanarak hafif sapma gösterdiği dönemi sona erdirmiştir². Komisyon, bu sapmayı yakın zamanda eleştirmişti. BNetzA, 30 Haziran 2025 referans tarihi için, önceki yılın oranıyla tutarlı olan %4,88'lik bir AOSM hesapladı. Yeni hesaplanan bu AOSM, Komisyona bildirilen iki karar taslağının temelini oluşturmaktadır. Bunlardan biri ortak yerleşim odalarında elektrik ve soğutma fiyatlarını düzenleyen, diğeri ise omurga (backhaul) hizmetleri için önemli bir toptan ürün olan CFV Ethernet 2.0 kiralık hatlar için tek seferlik fiyatları belirleyen kararlardır.

3. Toptan Ethernet VPN 2.0 İçin Referans Teklifi

Alman Düzenleyici Kurumu BNetzA, Telekom Deutschland'ın Toptan Ethernet VPN 2.0 Referans Teklifini onaylamaya yaklaşmakta ve 2019'da başlayan karmaşık bir

² 09.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cullen-international.com/> adresinden ulaşılabilmektedir.

prosedürü sonuçlandırmaktadır³. Eski SDH teknolojisinin yerini alan Ethernet 2.0 aracılığıyla birden fazla uç noktayı esnek bir şekilde bağlamak için özel kapasite sunan bu önemli toptan ürün, teklife 49 değişiklik yapılmasını zorunlu kılan 495 sayfalık bir karar taslağına tabidir. Nihai referans teklifinin en az 2029 yılına kadar sabit kalması beklenmektedir ve bu durum BNetzA'nın Telekom'a 10 Gbit/sn'ye kadar bağlantı noktası sunma zorunluluğu getirmesi nedeniyle, düzenlemeye tabi özel kapasite pazarı (Pazar 2/2020) için çok önemli olacaktır. BNetzA kısa süre önce Telekom'un Pazar 2/2020'deki tüm bant genişliklerinde önemli bir pazar gücüne sahip olduğunu tespit etmesine rağmen, yeni referans teklifi mevcut düzenleme kapsamında değerlendirmektedir.

4. Yeni Güvenlik Gereksinimleri Kataloğu

Alman Düzenleyici Kurum BNetzA, 19 Aralık 2025 tarihine kadar elektronik iletişim ağları için yeni bir Güvenlik Gereklilikleri Kataloğu üzerinde danışma sürecini sürdürmektedir⁴. Bu katalog, 2020 versiyonunun yerini alacak ve artık numara bağımsız kişilerarası iletişim hizmetleri operatörlerini de kapsayacaktır. Güncellenen katalog ile personel sayısı, yıllık gelir, kamuya açık 5G ağlarının işletimi veya 2022/2557 sayılı Direktif kapsamında kritik kuruluş statüsü gibi kriterleri kullanarak operatörleri kritikliklerine göre, “standart, yüksek veya artmış” olarak sınıflandırmak için yeni tanımlar getirilmektedir. Ayrıca, yeni belgenin ilgili bölümünde 5G ağına özgü kritik işlevlerin güncellenmiş bir listesi yer almaktadır.

³ 09.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cullen-international.com/> adresinden ulaşılabilir.

⁴ 09.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cullen-international.com/> adresinden ulaşılabilir.

AVUSTURYA

Nüfusu:	9.142.465
Yüzölçümü:	83.879 km ²
Kişi Başına Gelir:	50,277 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Avusturya Yayın ve Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (RTR)
Mobil Şebeke Abonesi:	13.070.000
Sabit Şebeke Abonesi:	3.800.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	94.2

Avusturya Postası'nın Üçüncü Çeyrek Sonuçları

Avustralya posta şirketi Austrian Post, 2025'in üçüncü çeyrek finansal sonuçlarını açıklamıştır. Gelirlerinde bir önceki yıla kıyasla hafif bir düşüş yaşansa da, 2023 yılına göre artış kaydedilmiştir. Şirket gelirleri, 2024'ün üçüncü çeyreğine kıyasla %1,1 azalmış, 2023'ün aynı dönemine göre ise %12,3 artmıştır. Hisse başına kazanç 1,41 avro, işletme serbest nakit akışı ise 240 milyon avro olarak gerçekleşmiştir. Zorlu ekonomik koşullara rağmen şirket, 2025'te genel olarak istikrarlı bir gelir görünümü beklemekte ve geleceğe yönelik temkinli bir iyimserlik sergilemektedir. Avusturya Postası'nın 2025 yılının üçüncü çeyreğindeki performansı, posta ve lojistik sektöründeki genel eğilimleri yansıtmaktadır. Şirket, A1 ortaklığının sona ermesi gibi olası zorluklara rağmen, 2025'te genel olarak istikrarlı bir gelir öngörmektedir. 2026 yılı için, beş yıl içinde 300.000 müşteri edinmeyi hedefleyen şirket, 2026'nın ikinci çeyreğinde ise Sanal Mobil Şebeke İşletmeciliğini (MVNO - SMŞH) faaliyete geçirmeyi planlamaktadır.⁵

⁵12.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://postandparcel.info/160596/news/e-commerce/austrian-post-q3-results-shaped-by-challenging-macroeconomic-conditions-revenue-slightly-down-year-on-year/> adresinden ulaşılabilir.

BELÇİKA

Nüfusu:	11.720.763
Yüzölçümü:	30,528 km ²
Kişi Başına Gelir:	44.283.21 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Belçika Telekomünikasyon ve Posta Hizmetleri Enstitüsü-BIPT
Mobil Şebeke Abonesi:	11.380.000
Sabit Şebeke Abonesi:	3.950.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	94.3

Sabit Hizmet ve Paket Fiyatlarının Ülke Geneli Karşılaştırmalı İncelemesi

Belçika Telekomünikasyon ve Posta Hizmetleri Enstitüsü BIPT, Belçika'da üçüncü çeyrek itibarıyla konut abone pazarında sabit hizmet ve paket fiyatlarının ülke geneli karşılaştırmalı incelemesini yapmıştır⁶. Bu çalışma ile tüketicilerin sabit/ mobil paketleri değerlendirirken “gerçek maliyet”i görmelerine yardımcı olmak amaçlanmıştır. Araştırmada ev veya işyerinde hem internet/ev telefonu hem de mobil hattı olanların, paketlerini ve kullanım alışkanlıklarını gözden geçirip alternatif operatör tekliflerini karşılaştırmaları durumunda, yıllık önemli miktarda bir indirim elde edebilecekleri belirlenmiştir.

BIPT'nin sabit ve “yakınsak” (convergent, yani sabit ve mobil birlikte) hizmetleri kapsayan yeni fiyat araştırmasında bazı bulgular elde edilmiştir. Buna göre;

- Fiyatlar artsa bile, kullanıcılar ihtiyaçlarını gerçekçi değerlendirdikleri ve teklifleri düzenli karşılaştırdıkları takdirde, yıllık bazda önemli tasarruflar sağlayabilmektedirler.
- Özellikle hem sabit hem mobil hizmeti ayrı sağlayıcılardan alan “karma” profilli kullanıcılar için daha belirgin avantaj sunmaktadır.

⁶ 20.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.bipt.be/consumers/-publication/communication-of-20-november-2025-on-the-benchmarking-of-the-fixed-service-and-convergent-bundle-rates-on-the-residential-market-tariffs-applied-in-q3-2025> ulaşılabilir.

FRANSA

Nüfusu:	67.422.241
Yüzölçümü:	543.940 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	49.492 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	ARCEP
Mobil Şebeke Abonesi:	72.751.000
Sabit Şebeke Abonesi:	37.759.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	86,10

Fransa'da Arcep'in FTTH Ağları Düzenleyici Çerçevesi ve Kamuoyu İstişaresi

Avrupa Elektronik İletişim Kanunu, elektronik iletişimden sorumlu ulusal düzenleyici kurumların, ultra hızlı internet erişim ağları için simetrik düzenleyici çerçevelerini değerlendirmelerini şart koşturmaktadır. Bu amaçla Arcep, Avrupa düzeyinde izlenen hedeflere ilişkin olarak Fransa'nın FTTH ağları için düzenleyici çerçevesinin elde ettiği sonuçların taslak değerlendirmesi hakkında bir kamuoyu istişaresi başlatmaktadır. Arcep, kamuoyu istişaresi kapsamındaki katkıları inceledikten sonra, bu değerlendirmeyi 2026 yılı başlarında Avrupa Komisyonu, BEREC (Avrupa Elektronik İletişim Düzenleyicileri Kurumu) ve diğer AB Üye Devletlerindeki diğer Ulusal Düzenleme Kuruluşlarına (NRA) bildirecektir.

Arcep, genel olarak, "Plan France Très Haut Débit" ultra hızlı genişbant dağıtım planının uygulanmasıyla, simetrik düzenleyici çerçevenin ağlara verimli yatırım yapılmasına katkıda bulunduğunu ve Avrupa Birliği tarafından elektronik iletişim için belirlenen hedeflere ulaşılmasını mümkün kıldığını belirtmektedir. Bu sayede, plan çok yüksek kapasiteli ağlara erişim, tüketici yanlısı rekabet ve inovasyon yoluyla bağlantının geliştirilmesi mümkün olmuştur.

Simetrik çerçeve, her paydaşa açıklık ve öngörülebilirlik sağlayarak, FTTH şebekelerine toplamda yaklaşık 50 milyar Avro tutarında önemli bir yatırımın yapılmasını teşvik etmiştir.

Belge, 2009'dan beri benimsenen kararlar ve önerilerle oluşturulan FTTH ağlarını yöneten simetrik düzenleyici çerçevenin içeriğinin ve işleyişinin bir özetiyle başlamakta, her bir FTTH ağı kuran operatörün üçüncü taraf operatörlerden gelen tüm makul erişim taleplerini karşılama yükümlülüğüyle başlayarak, bu erişime ilişkin düzenlemeleri de içermektedir. Taslak değerlendirme daha sonra ağların mimarisi ve konuşlandırılmasıyla ilgili hükümleri ve son olarak Fransız çerçevesi içinde uygulanan fiyatlandırma ilkelerini ve kurallarını ayrıntılı olarak açıklamaktadır. Arcep'in değerlendirmesi, toptan ve perakende sabit ultra hızlı erişim pazarlarında elde edilen sonuçlara ilişkin kapsamlı bir genel bakışa ve danışmanlık firması Plum'un, Fransa'nın fiber optik şebeke için düzenleyici çerçevesinin etkileri üzerine yakın zamanda yaptığı ve olumlu bir değerlendirmeyi doğrulayan bir çalışmaya dayanmaktadır.

Piyasadaki değişikliklere ve FTTH ağlarının işletimini çevreleyen potansiyel yeni sorunlara uyum sağlamak için çerçevede ayarlamalar yapılması gerekebileceğinden, Kurum, FTTH ağları için belirlediği gelecekteki dört önemli zorluğun karşılanması için simetrik çerçevenin tam olarak sürdürülmesinin hayati önem taşıdığına inanmaktadır. Bu zorluklar;

- Yatırımı teşvik etmek,
- FTTH dağıtımının tamamlanması,
- Ağların operasyonel durumda tutulmasının garanti altına alınması,
- Sektörde adil ve etkin rekabetin sağlanmasıdır.

Bu bağlamda kamuoyunun görüşüne sunulmak üzere yayımlanan taslak değerlendirmeye ilişkin katkıların 19 Aralık 2025 tarihine kadar Arcep'e ulaşması gerekmektedir.⁷

⁷ 17.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://en.arcep.fr/news/press-releases/view/n/optical-fibre-171125.html> adresinden ulaşılabilir.

HOLLANDA

Nüfusu:	17.000.000
Yüzölçümü:	41.543 km ²
Kişi Başına Gelir:	52,367 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Piyasa ve Tüketici Kurumu (ACM)
Mobil Şebeke Abonesi:	17.010.000
Sabit Şebeke Abonesi:	7.500.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	99

Şebekede Verimlilik Önceliği

Hollanda Tüketici ve Piyasalar Kurumu (ACM), son birkaç yılda şebeke tıkanıklığı sorununu ele almak için kapsamlı bir dizi önlem yayınlamıştır. Bu önlemlerle, işletmeler şebekeyi daha verimli kullanmaya teşvik edilmekte ve böylece daha fazla işletme ve hane şebekeye bağlanabilmektedir. ACM, sistem operatörlerinin şebeke tıkanıklığına karşı bu yeni önlemleri uygulama ve sunma konusunda geride kaldığını görmektedir. Neticede şebekeye erişim için bekleme listesi uzamaya devam etmektedir. Ayrıca ACM, birçok sistem operatörünün şebeke yükü ve şebeke kullanımı konusunda ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığını ve bu yeni ve esnek sözleşme türlerinin etkili bir şekilde sunulması için gerekli olan bu bilgiye sahip olmadığını görmüştür. Sistem operatörlerinin birikmiş işleri tamamlamasını sağlamak için ACM, sistem operatörlerine bir iyileştirme emri vermiştir.

Sistem operatörlerinin net kararlar alabilmelerini ve farklı faaliyetleri daha tutarlı bir şekilde yürütebilmelerini sağlamak amacıyla, her sistem operatörünün kendi iyileştirme planını 6 Şubat 2026'dan önce ACM'ye sunması gerekmektedir. Bu iyileştirme planlarında, sistem operatörleri şebeke tıkanıklığına karşı alınacak önlemlerin nasıl ve ne zaman uygulanacağını ve şebeke kullanımına ilişkin ayrıntılı bir genel bakış sağlamak için hangi önlemlerin alındığını yazılı olarak belirtir. Bu bağlamda, ACM her sistem operatörüyle yönetim düzeyinde düzenlemeler yapacak, mevcut durumu

izleyecek ve bu konuda kamuoyunu düzenli olarak bilgilendirecektir. ACM, bireysel sistem operatörlerinin de aynısını yapmasını beklemektedir. ACM, kullanıcıların şebeke tıkanıklığına rağmen şebekeye erişimlerini sürdürme seçenekleri hakkında kolay anlaşılır bir şekilde bilgilendirilmesinin önemli olduğunu düşünmektedir.⁸

⁸ 26.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.acm.nl/en/publications/acm-system-operators-must-give-more-priority-measures-allow-grid-be-utilized-more-efficiently> adresinden ulaşılabilir.

İNGİLTERE

Nüfusu:	66.900.000
Yüzölçümü:	242.495 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	46.371 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	OFCOM
Mobil Şebeke Abonesi:	86.800.000
Sabit Şebeke Abonesi:	29.800.000
İnternet Kullanım Oranı(%)	97,8

İngiltere Bağlantılı Uluslar Raporu

İngiltere Düzenleyici Kurumu OFCOM, yıllık Bağlantılı Uluslar raporunu yayımlayarak ülkedeki genişbant internet kullanımına ilişkin bazı yeni verileri paylaşmıştır. Buna göre, Birleşik Krallık'ta aylık mobil veri kullanımı bir önceki yıla göre %18 artış göstererek 1,2 milyar Gigabyte olurken, ülkenin %83'ünde 'bağımsız (standalone)' 5G şebekesi erişilebilir olmuştur. Ayrıca, bir yandan Starlink abone sayısı artarken, diğer yandan fiber yaygınlığı da artmaktadır. ⁹

Rapora göre,

- Ülkedeki toplam 5G yaygınlığı, geçen yılki oran olan %95'ten %97'ye çıkarken, sabit telefon abone sayısı ise 1 milyonluk azalış göstermiş ve 17 milyon aboneye gerilemiştir.
- Genişbant uydu şirketi Starlink ilk kez yüzbin aboneyi aşarak yüzonbin aboneye ulaşmıştır. Bu abonelerin çoğunluğunun kırsalda olduğu bilinmektedir.
- Geçen yıl 20,7 milyon hane fiber internet erişimine sahipken, bu yıl hanelerin %78'i, yani 23,7 milyon hane fiber internet erişimine ulaşmıştır. Kablo tv

⁹ 19.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.ofcom.org.uk/phones-and-broadband/coverage-and-speeds/brits-devour-data-at-record-levels-as-mobile-networks-race-to-improve-5g> adresinden ulaşılabilir.

şebekesi ile birlikte hesaplandığında gigabit seviyesinde internet erişimi olan hane oranı ise %87 yaygınlık oranı ile 26,4 milyon olarak gerçekleşmiştir.

- Tam fiber optik erişimi olan hane oranı %35'ten %42'ye çıkarken, gigabit seviyesinde internet paketlerine abone olanların oranı %17'den %21'e çıkmıştır.
- Yeterli hızda (10 Mbit/s ve üzeri) internete bağlanma imkanı olmayan hane sayısı 58.000'den 44.000'e düşmüştür.
- Geçen yıl 10,2 milyar Sterlin olarak gerçekleşen haberleşme altyapılarına yapılan yatırım tutarı bu yıl 9,2 milyar Sterlin olmuştur.

İRLANDA

Nüfusu:	5.078.678
Yüzölçümü:	70.273 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	112.247,71 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	İletişim Düzenleme Komisyonu (ComReg)
Mobil Şebeke Abonesi:	5.737.223
Sabit Şebeke Abonesi:	1.202.282
İnternet Kullanım Oranı(%)	99

1. İrlanda'da Hizmet Sektöründe Büyüme

İrlanda merkezli bir banka olan AIB (Allied Irish Banks), teknoloji, medya ve telekomünikasyon sektörünün ülke hizmet sektöründeki büyümeye öncülük ettiğini ve Eylül ayından bu yana da güçlü büyümesini sürdürdüğünü açıklamıştır.

Güncel yapılan bir anket, ülkenin hizmet sektörünün 2025 yılı Ekim ayında en hızlı büyümesini kaydettiğini ve iki ay önce neredeyse durağan bir büyüme yaşadığı döneme göre hızlı bir toparlanma yaşadığını göstermiştir. Yeni işlerdeki keskin ivmelenme, AIB İrlanda Hizmet Faaliyeti Endeksi'ni Eylül ayındaki 53,5'ten ve Ağustos ayındaki 19 aylık en düşük seviye olan 50,6'dan Ekim ayında 56,7'ye çıkarmıştır. 50'nin üzerindeki bir değer, faaliyetlerde büyümeye işaret etmektedir. Büyüme oranı, Euro Bölgesi ve Birleşik Krallık'taki büyüme oranlarını geride bırakmıştır.

Teknoloji, medya ve telekomünikasyon alt kümesi, Eylül ayından bu yana 60,9 puanlık güçlü büyümesini sürdürerek büyümeye öncülük etmiştir. İş hizmetleri ve finansal hizmetler de sırasıyla 59,2 ve 55 puanlık endekslerle hızlanan bir büyüme kaydetmiştir. Ulaştırma, turizm ve eğlence sektörleri, 49,8'lik bir alt endeks değeriyle yalnızca kısmi bir daralma göstermiştir.

Faaliyetlerdeki artışa rağmen, istihdam Eylül ayına göre daha yavaş bir oranda artmıştır. Teknoloji, medya ve telekomünikasyon şirketleri, artan üretim ve siparişlere rağmen 2020 yılı Mayıs ayından bu yana en hızlı istihdam düşüşünü yaşamıştır. Genişleme planları ve artan yeni siparişlere bağlı iyimserliğe rağmen, talep büyümesinin sürdürülebilirliğine ilişkin endişeler nedeniyle işletme güven endeksi de (BCI) dört ayın en düşük seviyesine gerilemiştir.

Girdi maliyetleri, ücret baskılarının etkisiyle keskin bir şekilde artmaya devam etmiş, ancak maliyet enflasyonunun hızı hafifçe düşmüştür. Üretici fiyat enflasyonu, üst üste üçüncü ay da ivme kazanarak Mayıs ayından bu yana en yüksek seviyeye ulaşmıştır. Genel ekonomideki enflasyon, son iki ayda %2,7'ye ulaşarak neredeyse iki yıldır ilk kez Euro Bölgesi ortalamasının üzerine çıkmıştır. Ekonomi, son yıllarda bloktaki en güçlü performans gösterenler arasında yer almıştır.

AIB Baş Ekonomisti David McNamara, Ekim ayı okumasının, yeni işlerdeki güçlü artışların da etkisiyle 2024 yılı Aralık ayından bu yana en hızlı büyüme hızını gösterdiğini söylemiş ve genel olarak, İrlanda hizmet sektöründeki büyüme oranının sırasıyla 52,6, 51,1 ve 55,2 ile Euro Bölgesi, İngiltere ve ABD öncü PMI'larını (Satın alma Yöneticileri Endeksleri, Purchasing Managers' Indices) geride bıraktığını açıklamıştır. Ayrıca, hizmet sektöründeki istihdamın Ekim ayında genel olarak arttığını, ancak geçen aya göre daha yavaş bir oranda seyrettiğini belirtmiştir.

Enflasyon cephesinde ise, AIB ekonomisti, girdi fiyatlarındaki enflasyonun, esas olarak ücret maliyetlerinden dolayı yüksek seyrettiğini söylemiştir.

McNamara, *"İleriye bakıldığında, İrlanda hizmet sektöründeki firmalar önümüzdeki 12 ay boyunca faaliyet seviyelerinde genişleme beklentileri konusunda daha az iyimserdi. Güven dört ayın en düşük seviyesine geriledi, ancak genişleme planları ve yeni siparişlerin artmaya devam edeceği umutlarıyla pozitif bölgede kaldı."* diye eklemiştir.¹⁰

¹⁰ 05.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.rte.ie/news/business/2025/1105/1542242-aib-services-pmi/> adresinden ulaşılabilmektedir.

2. İrlanda Telekomünikasyon Pazarı Raporu

İrlanda telekomünikasyon pazarı, son yıllarda yapılan kapsamlı yatırımlardan ve telekomünikasyon şirketleri arasında altyapı varlıklarını paylaşmak için yürütülen güçlü iş birliğinden faydalanmıştır. Bu durum, özellikle hükümetin Ulusal Genişbant Planı ile ilgili projelerle teşvik edilen fiber genişbant sektöründe kendini göstermiştir. Mevcut telekomünikasyon şirketi EIR, 2026 yılı sonuna kadar ve kapasite olarak 10 Gb/sn'ye kadar veri sağlayabilen 1,9 milyon fiber bağlantılı tesisi aşmayı planladığı InfraVia ile gerçekleştirdiği ortak girişim de dahil olmak üzere çeşitli ortak girişimlerde bulunmuştur.

Mobil pazarda, her biri önemli bir pazar payına sahip olan Vodafone Ireland, 3 Ireland ve EIR hakim olmaya devam etmektedir. Pazarda, az sayıda MVNO için de yer bulunmaktadır ve bunların en büyükleri Tesco Mobile ve Virgin Mobile'dır. Diğer oyuncuların toplam pazar payı 2023 yılı başlarında yalnızca %3,3'tü.

Mobil sektör, 2023'ün son dönemlerinde, 2022 sonuna ertelenen çoklu spektrum ihalesinden faydalanmıştır. Bu ihale, mevcut spektrum kaynaklarını neredeyse yarı yarıya artırmış ve mobil şebeke operatörlerinin 4G'den (LTE) 5G'ye (NR) geçiş yaparken ağ kapasitelerini artırmalarına büyük ölçüde destek sağlamıştır.

Bahse konu rapor, İrlanda telekomünikasyon pazarının temel sektörlerine ilişkin istatistik ve analizler sunarak, düzenleyici ortam, sabit şebeke operatörleri ve hizmetleri ile telekomünikasyon altyapısına genel bir bakış sunmaktadır. Ayrıca rapor, sabit ve kablosuz genişbant pazarlarını ve FTTP, elektrik hattı genişbant, kablosuz ve mobil genişbant, Wi-Fi ve uydu üzerinden internet gibi ilgili teknolojilerdeki gelişmeleri de kapsamaktadır. Mobil ses ve veri pazarlarına ilişkin istatistik ve analizler, güncel düzenleyici sorunlar, tüketici pazarının genel görünümü ve ortaya çıkan teknolojiler ile operatör stratejilerinin değerlendirilmesi de dahil olmak üzere incelenmektedir. Rapor ayrıca bir dizi abone tahminini de içermektedir.

Raporda kaydedilen bazı önemli gelişmeler olarak;

- Vodafone Ireland, Virgin Media Ireland ile sabit toptan ağ erişim anlaşması imzalamıştır.
- EIR, 2026 yılına kadar tesislerinin %84'ünü FTTP ile kapsamayı hedefleyen InfraVia Capital Partners ile fiber ağ ortak girişimini tamamlamıştır.
- Düzenleyici kurum (ComReg), dört telekomünikasyon şirketinin imtiyazları kazandığı çoklu spektrum ihalesini tamamlamıştır.
- SIRO, County Cork'taki fiber erişimini genişletmiştir.
- İzlanda'yı Galway'e bağlayan IRIS kablosu hizmete girmiştir.
- Düzenleyici kurum (ComReg), etkin piyasa gücü (SMP, significant market power) yükümlülükleri ve tanımlamalarının tamamını kaldırmıştır.
- Rapor güncellemesi, düzenleyici kurumun 2022'nin dördüncü çeyreğine kadarki piyasa verilerini, telekomünikasyon şirketlerinin 2023'ün birinci çeyreğine kadarki operasyonel ve finansal verilerini, güncellenmiş Telekom Olgunluk Endeksi grafikleri ve analizleri ile son piyasa gelişmelerini içermektedir.¹¹

¹¹ 10.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.budde.com.au/Research/Ireland-Telecoms-Mobile-and-Broadband-Statistics-and-Analyses> adresinden ulaşılabilmektedir.

İSPANYA

Nüfusu:	47.615.034
Yüzölçümü:	505.990 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	30.104 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal Piyasa ve Rekabet Komisyonu (CNMC)
Mobil Şebeke Abonesi:	56.896.715
Sabit Şebeke Abonesi:	19.060.635
İnternet Kullanım Oranı (%):	93,90

1. 2022 Evrensel Hizmet Net Maliyeti Dağıtımı Onaylandı

İspanya'da geliri 100 milyon avronun üzerinde olan elektronik iletişim operatörleri, evrensel hizmetin maliyetinin finansmanına katkıda bulunur. Buna göre;

- Üç büyük telekomünikasyon grubu (Telefónica, MASORANGE ve Vodafone) maliyetin %90'ından fazlasını finanse edecektir.
- Telefónica, 2022 yılında evrensel telekomünikasyon hizmetini sağlamıştır ve bunun net maliyeti 5,38 milyon avro olmuştur.

İspanya Ulusal Piyasa ve Rekabet Komisyonu (CNMC), evrensel telekomünikasyon hizmetinin net maliyetinin dağıtımını onaylamıştır. 2022 yılında 5,38 milyon avroya ulaşan bu maliyet, Ulusal Evrensel Hizmet Fonu (FNSU) tarafından finanse edilecektir.

Evrensel hizmet, tüm vatandaşların coğrafi konumlarından bağımsız olarak, sabit bir konumdan kamu elektronik iletişim ağına bağlantı, sabit telefon ve internet erişimi gibi temel hizmetlere uygun bir fiyatla erişebilmesini taahhüt eder. Evrensel hizmet, engelli veya özel sosyal ihtiyaçları olan kullanıcılara da bu hizmetlerin sunulmasını sağlar.

Genel Telekomünikasyon Kanunu'na göre, geliri 100 milyon Avronun üzerinde olan tüm elektronik iletişim operatörleri, evrensel hizmetin maliyetinin finansmanına katkıda

bulunmak zorundadır. CNMC, her yıl hem evrensel hizmetin maliyetini hem de farklı operatörlerin katkılarını hesaplamaktadır. Buna göre, Telefónica 2022 yılında evrensel telekomünikasyon hizmetini sunmuştur.

2022 yılında, 19 operatör bu şartı yerine getirmiştir ve pazardaki toplam iş hacmine göre evrensel hizmetin finansmanını üstlenmeleri gereklidir. Bu operatörlerin birçoğu sektördeki üç büyük şirket grubuna (Telefónica, MASORANGE ve Vodafone) aittir ve bu gruplar fonun %90'ından fazlasını sağlamaktadır.¹²

2. Mobil Taşınabilirlik Eylül Ayında 571.000 Değişiklikle Yıllık Rekorunu Kırdı

Ulusal Piyasalar ve Rekabet Komisyonu (CNMC), CNMCDa'da 2025 Eylül ayına ait telekomünikasyon istatistiklerini yayınlamıştır. Böylece, ilgili ayda yaklaşık 571.000 işlemle yılın en yüksek hacmine ulaşan mobil taşınabilirlik ile yıllık rekor kırılmıştır.

Eylül ayı 62,81 milyon mobil hat ile kapanmıştır. Movistar, Vodafone ve MASORANGE, mobil hatların %86,3'ünü elinde bulundururken, DIGI de eklendiğinde bu oran %97,5'e yükselmiştir.

Eylül ayında 570.939 mobil numara taşınmış olup, bu rakam 2024 yılının aynı ayına göre %11,8 artış göstermiştir ve bu ay, yılın en yoğun ayı olmuştur. DIGI ve Movistar ayı abone kazanımı ile kapatmışken, Vodafone, MASORANGE ve tüm MVNO'lar ise kayıp yaşamıştır.

Mobil genişbant ise 56,23 milyon hatta ulaşarak 2024 yılının Eylül ayına göre %5,7 artış göstermiştir. Sadece veri için kullanılan hat sayısı 702.200 olmuştur.

Sabit genişbant 103.482 yeni hat ekleyerek 19,39 milyona ulaşmıştır. FTTH hatları ise ay içinde 116.496 artarak 17,6 milyona ulaşmıştır. Hibrit Fiber Koaksiyel (HFC) hatları

¹² 06.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cnmc.es/prensa/reparto-coste-servicio-universal-telecos-20251106?back=news> adresinden ulaşılabilir.

da 21.279 azalmıştır. Movistar, Vodafone ve MASORANGE pazarın %81,6'sını elinde tutarken, DIGI ile birlikte bu oran %94,1'e yükselmiştir.

İlgili ayda, 6556 hat eklenerek toplam 17,62 milyon sabit hat olmuştur. Eylül ayında 100.258 sabit numara taşınmıştır ve bu da yıllık bazda %4,1 artışa tekabül etmektedir. Yine, ilgili ayda toplam 4.327.378 yerel NEBA hattı ve dolaylı erişim NEBA hatlarının tamamı fiber olmak üzere de yaklaşık 1 milyon hat bulunmaktadır.¹³

¹³ 27.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cnmc.es/prensa/datos-septiembre-telecos-20251127?back=news> adresinden ulaşılabilir.

İSVEÇ

Nüfusu:	10.377.781
Yüzölçümü:	449.964 km ²
Kişi Başına Gelir:	55.566 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Posta ve Telekom Ajansı (PTS)
Mobil Şebeke Abonesi:	13.015.553
Sabit Şebeke Abonesi:	1.261.073
İnternet Kullanım Oranı:	%88,31

1. 1800 MHz Bandı İhalesi

İsveç Posta ve Telekomünikasyon Kurumu (PTS) tarafından düzenlenen 1800 MHz frekans bandı ihalesi sonuçlanmıştır. Bir gün süren ve dört saat turunda tamamlanan ihalede, iki istekli işletmeci lisans kazanmıştır. İhale sonucunda elde edilen ve bütçeye aktarılacak olan toplam gelir, 652.190.000 İsveç Kronu (SEK) olarak açıklanmıştır.

PTS Genel Müdürü Dan Sjöblom, ihalenin ardından yaptığı açıklamada; "*artık devam eden teknoloji gelişimi ve 5G kullanımı için iyi koşullar mevcut. Bu, İsveç'in devam eden dijitalleşmesine katkıda bulunacaktır. Aynı zamanda İsveç'in güvenliği de dikkate alınmıştır. Frekans tahsisi için bir araç olarak ihalenin çok iyi çalıştığını söyleyebiliriz.*" sözlerine yer vermiştir.

İhaleye katılmaya hak kazanan ve katılan şirketler Net4Mobility HB, Telia Sverige AB ve Hi3G Access AB olmuştur. İhalede lisans kazanan iki şirket ve ödedikleri miktarlar şu şekildedir:

İstekliler	Lisans (Frekans Miktarı, Frekans Alanı)	İhale Geliri (SEK)
Net4Mobility HB	2×25 MHz, 1755–1780 / 1850–1875 MHz	465.850.000
Telia Sverige AB	2×10 MHz, 1710–1720 / 1805–1815 MHz	186.340.000

- İhale, 18 Kasım'da başlayıp aynı gün tamamlanmıştır.
- PTS'nin tahsis kararlarını önümüzdeki haftalarda resmi olarak ilan etmesi beklenmektedir.
- Yeni lisanslar 2028 yılından 2054 yılına kadar geçerli olacaktır.
- Lisans koşulları, 1800 MHz bandının tamamında bitişik frekans alanlarına sahip olunmasını sağlamak ve frekansların etkin kullanımına katkıda bulunmak üzere tasarlanmıştır.
- Bu etkin kullanımı sağlamak amacıyla, lisans sahiplerinin frekans alanının bant içindeki konumuna ilişkin şartlar 10 yıl boyunca geçerli olacaktır. Bu sayede PTS, 2037 yılı sonu itibarıyla süresi dolacak olan 1800 MHz bandının bir sonraki tahsisinde bu koşulları yeniden değerlendirme imkanına sahip olacaktır.¹⁴

2. İsveç Pazar Verileri

İsveç Posta ve Telekomünikasyon Kurumu (PTS) tarafından yayımlanan 2025 yılının ilk yarısına ait internet ve mobil telefon istatistikleri, 5G aboneliklerinde ve veri trafiğinde hızlı bir artış olduğunu göstermektedir.

2025 yılının Haziran sonu itibarıyla, tüm mobil aboneliklerin yarısından fazlasının 5G ağına erişimi bulunmaktadır. Bu rakam, 2024 yılının ilk yarısına kıyasla %100'den fazla bir artış anlamına gelmektedir. Toplam mobil veri trafiğinin dörtte birinden fazlası da

¹⁴ 18.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına [Två budgivare vann tillstånd i 1800 MHz-bandet. Den totala auktionslikviden uppgår till 652 190 000 kronor. | PTS](#) adresinden ulaşılabilir.

yine 5G ağırları ile sağlanmaktadır. 2024 yılı Haziran ayında %16 olan bu oran, 2025 yılı Haziran ayında %27 olarak gerçekleşmiştir.

2024 yılı Haziran ayından 2025 yılı Haziran ayına kadar olan dönemde, toplam sabit genişbant aboneliği sayısında bir artış gözlemlenmemekle birlikte, fiber optik aboneliklerinde 30.000 artış kaydedilirken, uydu abonelikleri 3000'den fazla artarak iki kattan fazla artmıştır. Geleneksel bakır ağırları (xDSL) ve kablolu TV ağırları üzerinden sağlanan genişbant abonelikleri ise azalmaya devam etmiştir. PTS, araştırmanın mobil telefon ve sabit genişbant pazarının en az %95'ini kapsayan 34 operatörden alınan yanıtlara dayandığını belirtmiştir.¹⁵

¹⁵ 18.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına [5G i över hälften av alla mobilabonnemang | PTS](#) adresinden ulaşılabilir.

İTALYA

Nüfusu:	58.983.000
Yüzölçümü:	301.338 km ²
Kişi Başına Gelir:	35.657 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	İtalya Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (AGCOM)
Mobil Şebeke Abonesi:	78.040.000
Sabit Şebeke Abonesi:	18.600.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	84

1. AGCOM'dan Evrensel Hizmet Maliyetine Geriye Dönük İnceleme

İtalya Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (AGCOM), 1999-2009 yılları için evrensel hizmet yükümlülüğünün (USO, universal service obligation) net maliyetinin hesaplanmasını gözden geçirmektedir. İnceleme, düzenleyicinin maliyet hesaplamasının doğruluğuna itiraz eden birçok işletmecinin itirazını onaylayan İdare Mahkemesi ve Danıştay kararlarının ardından gelmiştir.

AGCOM, belirlenen evrensel hizmet sağlayıcısı üzerinde haksız bir yük oluşturduğunu düşündüğünde USO'nun net maliyetini belirlemektedir. Bu gibi durumlarda, tüm işletmeciler belirlenen sağlayıcının net maliyetini karşılamak için orantılı olarak katkıda bulunmaktadır. Düzenleyici ayrıca, 2010-2013 yılları için USO net maliyetinin hesaplanmasına ilişkin yargılamanın sonuçlandırılması için son tarihi de uzatmıştır.¹⁶

2. AGCOM'dan 26 GHz Altbandında Lisans Tahsis Prosedürleri

İtalyan Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (AGCOM), özellikle Sabit Kablosuz Erişim (FWA, Fixed Wireless Access) kullanımı için 5G hizmetlerinin daha da

¹⁶ 14.10.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cullen-international.com/client/site/documents/B5TEEU20250012> adresinden ulaşılabilir.

geliştirilmesini desteklemek amacıyla 26 GHz altbandında (24.25 – 26.5 GHz) frekans lisans tahsis prosedürlerini yayınlamıştır. 26 GHz üstbandı (26.5 – 27.5 GHz), 2018 yılında 5G hizmetleri için tahsis edilmiştir. 26 GHz altbandının bir kısmı şu anda noktadan noktaya ve noktadan çok noktaya kablosuz yerel döngü (WLL, point-to-point and point-to-multipoint wireless local loop) için, bir kısmı ise Savunma Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.¹⁷

24.25–25.0 GHz	25.1–25.5 GHz	25.5–26.0 GHz	26.1–26.5 GHz
Koruma bandı + WLL	Savunma	WLL	Savunma

Lisansların 2018'deki 5G ihalesine benzer bir formatta açık artırma yoluyla devredilmesi planlanmaktadır.

Ana lisans şartları

Paketler	Her bölge için beş ulusal parça ve iki bölgesel parça, her biri 200 MHz
Ayrılmış paketler	Her bölge için iki ulusal paket ve bir bölgesel paket, WLL işletmecileri için ayrılmışken, diğerleri tüm operatörlere açıktır.
Spektrum Sınırları	- Ulusal paketler için üst sınırlar: İşletmecinin daha yüksek 26 GHz bandında lisansı varsa maksimum 400 MHz veya 600 MHz. - Bölgesel paketler için üst sınırlar: Her işletmeci en fazla altı bölgesel paket satın alabilir veya ülke nüfusunun en fazla %30'unu kapsayabilir ve bir bölgede en fazla 400 MHz'e sahip olabilir.
Lisans Süresi	15 Yıl: from 1 Ocak 2029'tan 31 Aralık 2043'e kadar Lisanslar on yıla kadar uzatılabilir.

¹⁷ 14.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cullen-international.com/client/site/documents/B5TEEU20250012> adresinden ulaşılabilir.

WLL Lisansları (Son Kullanma Tarihi: 31 Aralık 2026)	31 Aralık 2028 tarihine kadar iki yıl daha uzatılabilir.
Kapsam Yükümlülükleri	İşletmeciler her yıl İtalya İşletmeler ve Üretim Bakanlığı'na (MIMIT) ve AGCOM'a ağ yaygınlaştırma süreciyle ilgili bir rapor göndermek zorundadır.
Paylaşım Yükümlülükleri	İşletmeciler, ulusal ve bölgesel paketlerdeki tüm frekansları sırasıyla dinamik olarak kullanabilirler. Lisans sahipleri, 5G hizmetlerinin sağlanması için diğer işletmecilere ticari olarak erişim izni vermelidir.
Ücretler	Yıllık taksitler halinde ödenebilir. Bakanlık, belirli teminat hedeflerine ulaşılması halinde indirim uygulayabilir.

Zamanlama ve sonraki adımlar

31 Aralık 2026	İhale Son Tarihi WLL lisanslarının sona ermesi (muhtemelen iki yıl uzatılabilir)
1 Ocak 2027– 31 Aralık 2028	WLL lisanslarının uzatılması taleplerine dayanarak, bakanlık 1 Ocak 2027 ile 31 Aralık 2028 tarihleri arasında bir blok kullanım takvimi yayınlayacaktır.
31 Aralık 2028	Uzatılmış WLL lisanslarının sona ermesi
1 Ocak 2029	Yeni lisansların başlangıcı

3. Nokia ve Telecom Italia Arasında 5G Anlaşması

Nokia, işletmecinin 5G ağını İtalya'nın yeni bölgelerine genişletmek ve modernize etmek için Telecom Italia (TIM) ile üç yıllık önemli bir sözleşme imzalamıştır. Bu anlaşma, tedarikçinin son yıllarda pazardaki en önemli kazanımlarından biri olmuştur.

Rekabetçi bir ihale sonucunda imzalanan anlaşma, Nokia'nın İtalya'daki varlığına önemli bir katkı sağlamaktadır ve TIM'in ülke çapında dijital dönüşümü ilerletme stratejisiyle uyumludur.

Bu ortaklık kapsamında Nokia, özellikle küçük kasabalara ve kırsal alanlara odaklanarak hem kapsama alanını hem de kapasiteyi iyileştirmek için yapay zeka destekli 5G AirScale portföyünden ekipman konuşlandıracaktır. Şirketler, bu uygulamanın TIM'in İtalya'daki dijital uçuşunu kapatma, işletmeleri dijitalleştirme ve uzun vadeli sürdürülebilirlik taahhütlerini ilerletme hedeflerini destekleyeceğini belirtmiştir. Anlaşma kapsamında Nokia, en yeni Habrok 32 Massive MIMO telsizlerini ve Pandion FDD çok bantlı uzaktan telsiz başlıklarını tedarik ederek geniş dağıtım seçenekleri ve gelişmiş spektral verimlilik sağlayacaktır. TIM ayrıca, tedarikçinin ReefShark Sistem-Üzerinde-Çip teknolojisiyle desteklenen, daha yüksek performans ve daha düşük enerji tüketimi sunmak üzere tasarlanan Nokia'nın Lodos ana bant çözümünü de entegre edecektir.

TIM CEO'su Pietro Labriola şunları söylemiştir: *"Bu ortaklık, TIM'in yeni nesil 5G ağlarının inşasındaki liderliğini güçlendirerek İtalya genelinde daha hızlı, daha akıllı ve daha sürdürülebilir bağlantı sağlıyor. İnovasyon ve verimliliği bir araya getirerek, uçuşunu kapatacak, endüstriyel dönüşümü hızlandıracak ve ülkenin sürdürülebilir büyümesini destekleyecek dijital altyapıyı oluşturuyoruz."*

Anlaşma ayrıca, TIM'in Nokia'nın MantaRay SON platformunu kullanımını genişleterek, işletmecinin radyo ağına daha fazla otomasyon ve yapay zeka destekli optimizasyon getirmektedir. Nokia, performansı ve operasyonel verimliliği artırmak için yapay zeka araçlarını birleştirerek dağıtım, bakım ve destek hizmetleri sunacaktır.

Nokia Başkanı ve CEO'su Justin Hotard şunları söylemiştir: *"Telecom Italia ile genişlettiğimiz ortaklık, güvenilir bir 5G ağının İtalya'nın dijital dönüşümünün bir sonraki aşamasına nasıl öncülük edebileceğini gösteriyor. AirScale çözümümüzle, TIM'in kapsama alanını genişletmesine ve yapay zeka destekli yeni hizmetler için bir temel*

*oluşturmasına yardımcı oluyoruz. Birlikte, istihbaratı birbirine bağlıyor ve İtalya'nın rekabet gücünü artırıyoruz."*¹⁸

4. İtalya'ya AB Elektronik İletişim Kurallarına Uyma Çağrısı

Avrupa Komisyonu, İtalya'nın Avrupa Elektronik İletişim Kanunu'na (Yönerge (AB) 2018/1972) ve Çerçeve Direktifi'ne (Yönerge 2002/21/EC) uymaması nedeniyle İtalya'ya resmi bir bildirim mektubu (INFR(2025)2153) göndererek ihlal prosedürü başlatmaya karar vermiştir.

İtalya, İtalyan FM (frekans modülasyonlu) radyo yayıncılarının komşu Üye Devletlerde FM frekans bandında (87.5-108 MHz) neden olduğu zararlı enterferansı ortadan kaldırmak için yeterli idari işlem yapmamıştır. Enterferasın, özellikle Fransa, Hırvatistan, Malta ve Slovenya topraklarını kapsamakta ve ilgili ülkelerdeki yayıncıların ulusal FM radyo kanalları için FM bandındaki radyo spektrumunu kullanmalarını engellemektedir. Radyo Spektrum Politika Grubu çerçevesinde İtalya ile uzun süredir devam eden görüşmelere rağmen, Komisyon, İtalya'nın Avrupa Elektronik İletişim Kanunu ve Çerçeve Direktifi kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmediğini düşünmektedir. Bu nedenle Komisyon, İtalya'ya resmi bir bildirim mektubu göndermiştir ve İtalya'nın öne sürülen iddialara cevap vermesi için iki ay süresi bulunmaktadır. Tatmin edici bir cevap alınamaması halinde, Komisyon gerekçeli bir görüş bildirmeye karar verebilecektir.¹⁹

¹⁸ 17.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://capacityglobal.com/news/nokia-strikes-5g-expansion-pact-telecom-italia/> adresinden ulaşılabilir.

¹⁹ 21.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-calls-italy-comply-eu-electronic-communications-rules> adresinden ulaşılabilir.

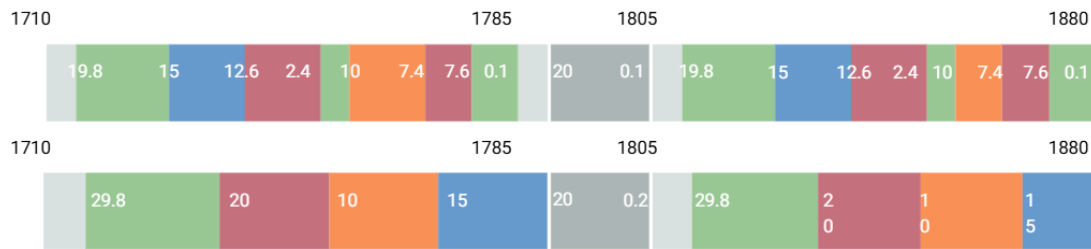
POLONYA

Nüfusu:	38.230.000
Yüzölçümü:	306.230 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	16.945 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Elektronik Haberleşme Ofisi (UKE)
Mobil Şebeke Abonesi:	52.760.000
Sabit Şebeke Abonesi:	6.824.896
İnternet Kullanım Oranı(%):	84,5

Polonya'da 1800 MHz Bandını Yeniden Düzenlenmesi

Polonya Telekomünikasyon Düzenleyicisi UKE, 1800 MHz bandındaki lisansları 15 Şubat 2026 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere değiştirmiştir. Bu bant, Polonya'da parçalanmış (fragmented) olan son bant olma özelliğini taşımaktadır.

Yeniden düzenleme öncesinde, dört mobil operatörden ikisi olan Orange Polska ve P4 halihazırda bitişik spektrum bloklarına sahipti. Ancak, Polkomtel ve T-Mobile'in blokları parçalanmış durumdaydı. Yapılan bu düzenleme sonrasında, tüm operatörler daha önce sahip oldukları spektrum miktarlarını koruyacak, ancak bu bloklar artık bitişik hale gelecektir.

© Cullen
International

Polkomtel P4 T-Mobile Polska Orange Polska

Kaynak: Cullen International

Yeniden düzenlemeye rağmen, lisansların geçerlilik sürelerinin önceki lisansları kopyalayacağı ifade edilmiştir. Bu nedenle, spektrumun bazı bölümlerinin sona erme tarihleri farklı kalmaya devam edecektir:

- Polkomtel (Plus): Spektrumun bir kısmı 31 Aralık 2037'de, diğer kısmı ise 14 Eylül 2029'da sona erecektir.
- T-Mobile Polska: Spektrumu iki farklı sona erme tarihine sahip olacaktır: 31 Aralık 2027 ve 12 Ağustos 2029.
- Orange Polska: 22 Ağustos 2027.
- P4 (Play): 31 Aralık 2027.

Ancak UKE, daha önce 1 Eylül 2025 tarihine kadar süren ayrı bir istişare sürecinde, birden fazla frekans bandındaki lisans sona erme tarihlerini eşitleme planını görüşmüştür. Bu plana göre, 1800 MHz bandındaki tüm lisansların süresi 31 Aralık 2037 tarihine kadar uzatılacaktır.

Operatör Bazında Spektrum Blokları (MHz) ve Geçerlilik Durumu

Operatör	14 Şubat 2026'ya Kadar (Parçalı)	15 Şubat 2026'dan İtibaren (Bitişik)	Geçerlilik Bitiş Tarihleri
Polkomtel (Plus)	1710.1–1729.9/1805.1–1824.9, vb.	1710.2–1740.0/1805.2–1835.0	31 Aralık 2037, 14 Eylül 2029
T-Mobile Polska	1744.9–1757.5/1839.9–1852.5, vb.	1740–1760/1835.0–1855	31 Aralık 2027, 12 Ağustos 2029
Orange Polska	1759.9–1769.9/1854.9–1864.9	1760–1770/1855–1865	22 Ağustos 2027
P4 (Play)	1729,9–1744.9/1824,9–1839.9	1770–1785/1865–1880	31 Aralık 2027

UKE, 1800 MHz bandının yeniden düzenlenmesi teklifi hakkında 8 Temmuz 2025 tarihinde bir istişare başlatmıştır. 13 Ağustos 2025'te ise sadece Polkomtel'in yorum sunduğu ve operatörün planlanan yeniden düzenlemeyi desteklediği bildirilmiştir.

UKE, 10 Eylül 2025 tarihinde ÷lke çapındaki lisanslara ilişkin g÷ncel bir genel bakışı yayımlamıştır.²⁰

²⁰ 18.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına [Cullen International](#) adresinden ulaşılabilmektedir.

PORTEKİZ

Nüfusu:	10.276.617
Yüzölçümü:	92.280 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	36.079 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	ANACOM (Ulusal Haberleşme Otoritesi)
Mobil Şebeke Abonesi:	12.500.000
Sabit Şebeke Abonesi:	5.087.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	84,2

1. Nitelikli Araştırmacıların Veri Erişimi İçin Yetki Devri Onaylandı

29 Ekim 2025 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, Dijital Hizmetler Yasası (DSA) kapsamındaki yeni kurallar, nitelikli araştırmacıların daha önce erişilemeyen verilere çok büyük çevrimiçi platformlardan ve arama motorlarından (kısaca "platformlar") erişim talep etmesine olanak tanımaktadır.

Bu platformların kendi verileri, hizmetlerin tasarımı, işletilmesi veya kullanımından kaynaklanan potansiyel sistemik riskleri anlamak için kilit öneme sahiptir. Veri erişimi, yasa dışı içeriklerin yayılması ve finansal dolandırıcılık gibi risklerle mücadele ederek, başta küçükler olmak üzere tüm kullanıcılar için daha güvenli bir çevrimiçi deneyim sağlanmasına yardımcı olacaktır.

Araştırmacıların Veri Erişim Şartları

Bu düzenleme, yeni çalışmalar için fırsatlar yaratırken, aynı zamanda işletmelerin çıkarlarını korumak için de birtakım güvenceler içermektedir:

- Değerlendirme Süreci: Araştırmacılar, platform verilerine erişebilmek için DSA'nın ulusal düzeyde uygulanmasından sorumlu olan yetkili makamlar, yani Dijital Hizmet Koordinatörleri tarafından yürütülen sıkı bir değerlendirmeden geçmelidir.

- Proje Kriterleri: Araştırmacıların DSA'da belirtilen tüm kriterleri karşılaması ve araştırma projelerinin aşağıdaki gibi sistemik riskleri analiz etmesi gerekmektedir:
 - Yasa dışı içeriğin yayılması.
 - Kullanıcıların zihinsel ve/veya fiziksel sağlığı üzerindeki olumsuz etkiler.
- Yasal Zorunluluk: Şartları karşılayan araştırmacılara, platformlar istenen verileri sağlama konusunda yasal olarak zorunlu olacaktır.
- Koordinasyon: Dijital Hizmet Koordinatörleri, tüm Üye Devletler arasında veri erişim başvurularının zamanında ve tek tip bir şekilde değerlendirilmesini sağlamak için işbirliği yapmaktadır.

Teknolojik Egemenlik, Güvenlik ve Demokrasiden Sorumlu İcra Kurulu Başkan Yardımcısı Henna Virkkunen, *"Daha güvenli bir çevrimiçi ortam yaratmak, riskleri incelemekle başlar. Dijital Hizmetler Yasası kuralları ile, bağımsız araştırmacılar artık çevrimiçi platformlardan talep ettikleri yeni verileri inceleyebilecek. Çevrimiçi platformların kullanıcıları üzerindeki potansiyel risklerini anlamak, platformların hesap verilebilirliğini sağlama yolunda atılmış yeni bir adımdır,"* şeklinde konuşmuştur.²¹

2.Telekomünikasyon Tarifeleri Eylül Ayında %1,3 Oranında Düştü

Portekiz'de telekomünikasyon tarifeleri, ilgili Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) grubu baz alınarak yapılan ölçümlere göre, 2025 yılı Eylül ayında bir önceki aya kıyasla %1,3 oranında düşmüştür. 2024 yılı Eylül ayına kıyaslandığında, telekomünikasyon tarifeleri %1,4 oranında gerilemiştir. Son on iki aydaki telekomünikasyon fiyatlarının ortalama değişim oranı ise %1,9 olarak gerçekleşmiştir.

Hizmet türlerine göre bakıldığında (Eurostat verilerine göre), son on iki ayda Portekiz'deki ortalama değişim oranları şöyledir:

- Paket Hizmetler: %1,8
- Mobil Telefon Hizmetleri: %2,3

²¹ 07.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.anacom.pt/-render.jsp?contentId=1821030> adresinden ulaşılabilir.

Portekiz'deki telekomünikasyon tarifelerinin son on iki aydaki ortalama değişim oranı (%1,9), Avrupa Birliği (AB) ortalamasının (-%1,5) 3,4 puan üzerinde yer almıştır. Portekiz, AB27 ülkeleri arasında en yüksek fiyat değişimini kaydeden 13. ülke olmuştur. En Yüksek Artış +%5,8 ile Macaristan'da gerçekleşirken, en büyük düşüş ise -%13,3 ile Fransa'da olmuştur. Alt gruplar bazında, Portekiz'de "paket hizmetler" ve "mobil telefon hizmetleri"ndeki son on iki aylık ortalama değişim oranları, AB ortalamasının sırasıyla 1,6 puan ve 6,3 puan üzerinde gerçekleşmiştir.

Portekiz telekomünikasyon pazarına 2024 yılı Kasım ayında giren DIGI, Eylül 2025 itibarıyla operatörlerin internet sitelerinde mevcut olan 11 farklı hizmet/paket türünden dokuzunda en düşük minimum aylık ücreti sunmuştur. Öne çıkan DIGI teklifleri şunlardır:

- Bağımsız Mobil Telefon Hizmeti (MTS): 4 Euro
- Üçlü Paket (Triple Play): 21 Euro
- Dörtlü Paket (Quadruple Play): 24 Euro

Geriye kalan hizmetlerde ise en düşük minimum aylık ücretler şöyledir:

- Beşli Paket (Quintuple Play): Vodafone (60,10 Euro)
- Bağımsız Mobil Geniş Bant Hizmeti (PC/tablet/router üzerinden): NOS (7,99 Euro)²².

²² 31.10.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.anacom.pt/-render.jsp?contentId=1820433> adresinden ulaşılabilir.

AMERİKA KITASİ

ABD

Nüfusu:	333.649.281
Yüzölçümü:	9.834 milyon km ²
Kişi Başına Gelir:	76.027 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Federal İletişim Komisyonu (FCC)
Mobil Şebeke Abonesi:	442.460.000
Sabit Şebeke Abonesi:	127.280.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	92

1. Verizon, Frontier Satın Alımını 11 Milyar Dolarlık Tahvillerle Fonladı

ABD’li telekomünikasyon şirketi Verizon, Frontier Communications’ı satın alma işlemini finanse etmek amacıyla 11 milyar ABD Doları değerinde şirket tahvili satışı gerçekleştirmiştir. ABD’li telekomünikasyon şirketinin finansman için tahvil piyasasına yönelmesi şaşırtıcı olmamakla birlikte bu gelişme şirketin anlaşmayı tamamlama konusundaki istekliliğinin bir göstergesi olarak değerlendirilmektedir.

Konuya ilişkin olarak, Verizon borçlanmayı beş parça halinde tasarlamış olup anlaşmanın en uzun vadeli kısmı ise Hazine tahvillerinin 1,3 puan üzerinde getiriye sahip 40 yıllık bir tahvil grubunun satışından oluşmaktadır. Ayrıca Verizon’ın geçen yıl Frontier anlaşmasını kolaylaştırmak için 10 milyar ABD Doları tutarında kısa vadeli banka finansmanı ayarladığı, bu tür köprü finansmanlarının genellikle tahvil gibi kalıcı finansmanlarla değiştirilmesinin olağan bir uygulama olduğu ifade edilmiştir.

Verizon fiber şebeke işletmecisi Frontier’ı satın almak üzere 2024 yılı Eylül ayında anlaşmaya varmıştır. Hisse başına nakit 38,50 ABD Doları olan anlaşma borçlar dahil olmak üzere Frontier’a 20 milyar ABD Doları değer biçmekte olup, Verizon için yaklaşık 10 milyar ABD Doları seviyesinde bir maliyet oluşturmaktadır. Dolayısıyla gerçekleşen tahvil satışının satın alma maliyetini karşılayacağı öngörülmektedir.

Düzenleyici onay süreci bazı gelişmelerle devam etmektedir. Verizon, Trump yönetiminin istekleri doğrultusunda Çeşitlilik, Eşitlik ve Kapsayıcılık (DEI) politikalarından vazgeçmesi karşılığında Mayıs ayında FCC onayını almıştır. Ancak halen alınması gereken bazı düzenleyici onaylar bulunmaktadır. Bunların başında, Verizon'ın DEI politikasını bırakma kararından memnun olmayan California Kamu Hizmetleri Komisyonu'nun (CPUC) onayı gelmektedir. Bu durum telekomünikasyon şirketini California'nın DEI konusundaki eyalet politikalarıyla ters düşürmektedir.

Verizon California ile 5G ve sabit genişbant kapsamını genişletmeyi ve düşük gelirli hanelere yönelik planlarını artırmayı taahhüt eden bir anlaşma yapmış olsa da, bu anlaşma DEI konusunu çözüme kavuşturmamış olup, bu husus hala bir anlaşmazlık noktası olmaya devam etmektedir. Verizon CPUC'den anlaşmayı yılın son toplantısı olan 18 Aralık'a kadar onaylamasını talep etmiştir.

Bu süre zarfında şirketin, satın almayı tamamlayabilmek adına finansal hazırlıklarını tamamlamaya çalıştığı ve bunun da daha fazla borçlanma anlamına geldiği görülmektedir. Üçüncü çeyrek sonu itibarıyla Verizon'ın toplam borcu dokuz ayda 2,8 milyar ABD Doları artışla 146,8 milyar ABD Doları seviyesine ulaşmıştır. Bu büyük bir meblağ olmakla birlikte, 112 milyar ABD Dolarının üzerinde olan net teminatsız borcun FAVÖK'e oranının 2,2x seviyesinde gerçekleşmesi ve 2024 sonuna göre biraz daha düşük olması nedeniyle piyasayı henüz endişelendirmediği düşünülmektedir.

Ağustos ayında Fitch Verizon'ın Uzun Vadeli İhraççı Temerrüt Notunu (IDR) A- olarak teyit etmiş ve durağan bir görünüm belirlemiştir. Fitch tarafından yapılan açıklamada notların Verizon'ın en büyük ABD mobil ve telekom işletmeci olarak güçlü iş profilini yansıttığı, büyük ölçek, iş çeşitliliği, istikrarlı FAVÖK ve sağlam, pozitif serbest nakit akışı yaratma geçmişinden faydalandığı belirtilmiştir.

Şirketin iş temelleri sağlam görünse de son zamanlarda operasyonel performansı üzerinde soru işaretleri oluşmuştur. Bu sorunların ele alınması müşteri hizmetleri ve yakınsanmış ürün teklifleri ile maliyet kesintilerine odaklanan bir dönüşüm stratejisi başlatan yeni CEO Dan Schulman'ın sorumluluğundadır. Frontier'ın gruba katılması,

Verizon'ın fiber optik altyapısını genişletmesine ve mobil müşterilerini ev interneti hizmeti almaya teşvik etmesine yardımcı olacağından, anlaşmanın en kısa sürede tamamlanması hedeflenmektedir.²³

2. EchoStar SpaceX ile Milyar Dolarlık Spektrum Anlaşması İmzalandı

ABD telekomünikasyon grubu EchoStar, AWS-3 spektrum lisanslarını yaklaşık 2,6 milyar ABD doları tutarında hisse karşılığında SpaceX'e devretmek üzere anlaşmaya varmıştır. Piyasa beklentilerinin Verizon ile daha yüksek bedelli bir anlaşma yönünde şekillenmiş olmasına rağmen, SpaceX'in devralacağı frekansların Verizon'ın ilgi gösterdiği bantlarla örtüşmediği anlaşılmıştır.

Planlanan işlemin tamamlanması hâlinde SpaceX, EchoStar'a ait 1695–1710 MHz uplink bandındaki ülke çapında kapsama sağlayan eşleşmemiş AWS-3 lisans portföyünü devralmış olacaktır. EchoStar Capital CEO'su Hamid Akhavan, bu işlemin şirketin yeni iş fırsatları geliştirme kapasitesini ve hissedarlar için değer yaratma yeteneğini güçlendireceğini ifade etmiştir.

EchoStar, AT&T ve SpaceX ile daha önce gerçekleştirdiği satışların ardından kullanmadığı frekansları elden çıkarma sürecini sürdürmekte olup, SpaceX ise AWS-3, AWS-4 ve H-blok spektrumlarını doğrudan hücreye (direct-to-cell) hizmetlerini geliştirmek amacıyla kullanmayı planlamaktadır. Bu kapsamda, söz konusu spektrumların SpaceX'in roket fırlatma ve uydu üretim kabiliyetleriyle birleşerek tüketiciler ve işletmeler için daha etkili çözümler üretmesi beklenmektedir.

Öte yandan, kamuoyunda bu gelişmelerin Elon Musk'ın ABD mobil pazarında SpaceX'i potansiyel bir dördüncü oyuncu konumuna taşımaya yönelik stratejik bir adım olup olmadığı yönünde spekülasyonlara neden olduğu görülmektedir. Söz konusu

²³ 11.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.telecoms.com/operator-ecosystem/verizon-sells-11-billion-in-bonds-to-fund-frontier-deal> adresinden ulaşılabilir.

değerlendirmelerin henüz spekülatif nitelik taşıdığı, ancak önümüzdeki dönemde gündemdeki yerini korumasının muhtemel olduğu değerlendirilmektedir.²⁴

3. ABD Posta Servisi 2026 Yılı İçin Yeni Rekabetçi Fiyat Önerilerini Açıkladı

ABD Posta Servisi, 18 Ocak 2026 tarihinde yürürlüğe girecek olan Kargo Hizmetleri fiyat değişiklikleri için Posta Düzenleme Komisyonu'na (PRC) bildirimde bulunmuştur. Önerilen düzenlemeler USPS Guvernörleri tarafından onaylanmıştır. Değişiklikler kapsamında, Öncelikli Posta (Priority Mail) hizmeti için yaklaşık %6,6, Öncelikli Ekspres Posta (Priority Mail Express) hizmeti için %5,1, USPS Yer Avantajı (USPS Ground Advantage) için %7,8 ve Koli Seçimi (Parcel Select) için %6 oranında fiyat artışı öngörülmektedir.

Posta Hizmetleri fiyat artışları tüketici fiyat endeksine dayanmakla birlikte Kargo Hizmetleri fiyatları öncelikle piyasa koşullarına göre ayarlanmaktadır. Guvernörler yeni oranların kuruluşa gerekli geliri sağlarken, aynı zamanda Posta Servisi'nin rekabetçi kalmasını sağlayacağına da inanmaktadır. Posta Servisi'nin daha önce duyurduğu gibi kuruluş Ocak ayında Posta Hizmetleri için fiyat artışına gitmeyecektir. Bu durum Birinci Sınıf Posta pulu fiyatının değişmeyeceği anlamına gelmektedir.

Posta Servisi'nin şebeke modernizasyonu ve dönüşüm planının bir parçası olarak, önerilen bu değişikliklerin ABD Kongresi'nin amaçladığı gibi, posta ve paketlerin haftada en az altı gün teslimatı için ülke çapında entegre bir şebeke sağlayarak kamu hizmeti misyonunu uygun maliyetli ve finansal olarak sürdürülebilir bir şekilde gerçekleştirebilecek yeniden canlandırılmış bir kuruluşun yaratılmasını destekleyeceği belirtilmektedir. PRC yürürlüğe girmeden önce değişiklikleri inceleyecektir.²⁵

²⁴ 07.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.telecoms.com/satellite/-echostar-does-another-multi-billion-spectrum-deal-with-spacex> adresinden ulaşılabilir.

²⁵ 14.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://about.usps.com/newsroom/-national-releases/2025/1114-usps-recommends-new-competitive-prices-for-2026.htm> adresinden ulaşılabilir.

ARJANTİN

Nüfusu:	46.303.254
Yüzölçümü:	2.780.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	12.402 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal İletişim Kurumu (ENACOM)
Mobil Şebeke Abonesi:	64.010.000
Sabit Şebeke Abonesi:	6.900.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	87,2

Arjantin'de FWA 5G Hizmeti

Claro Argentina, 5G sabit kablosuz geniş bant (FWA) hizmetlerini başlamıştır. Şirket yakın zamanda 5G hizmetleri için spektrum satın alarak Paraguay da dahil olmak üzere diğer ülkelerde denemeler yürütmektedir. Claro Argentina, Paraguay ve Uruguay Düzenleme ve Kurumsal İşler Direktörü Alejandro Quiroga López, gazetecilerle yaptığı sohbette, *"5G kapsama alanının olduğu yerlerde hizmeti Arjantin'de kullanıma sunuyoruz. Potansiyel müşterilerin az olduğu yerler var, bu nedenle fiber optik ağ kurulumu sürdürülebilir değil"* demiştir. Şirket, aylık yaklaşık 17.000 peso (12 ABD doları) karşılığında 400 GB kapasiteli 100 Mbps FWA hizmeti sunmaktadır. Hizmet ilk etapta şirketin 5G hizmetini daha önce sunduğu Buenos Aires, Cordoba ve diğer il merkezlerinde kullanıma sunulacaktır. Dağıtım çoğunlukla yüksek yoğunluklu sahalarda gerçekleştirilecektir. Claro'nun 668 operasyonel 5G merkezi ve yaklaşık 2,1 milyon (mn) müşterisi bulunmaktadır. Düzenleyici kurum Enacom'a göre Arjantin'de 1.500 adet kurulu 5G radyo baz istasyonu bulunmaktadır. Bu sayı ülkedeki toplam mobil radyo baz istasyonlarının %5,5 ila %6'sını oluşturmaktadır.²⁶

²⁶ 12.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.bnamericas.com/en/news/-claro-launches-fwa-5g-service-in-argentina> adresinden ulaşılabilir.

KANADA

Nüfusu:	38.008.005
Yüzölçümü:	9.984.670 km ²
Kişi Başına Gelir:	49.222 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Kanada Radyo-Televizyon ve Telekomünikasyon Komisyonu (CRTC)
Mobil Şebeke Abonesi:	36,5 Milyon
Sabit Şebeke Abonesi:	10,9 Milyon
İnternet Kullanım Oranı (%):	92

1. Ericsson Kanada Savunma Yeteneklerini Artırmak için Saab ve Calian ile Mutabakat Zaptı İmzaladı

Ericsson Kanada, Saab ve Calian Kanada'nın savunma yeteneklerini geliştirmek amacıyla çift kullanımlı birlikte çalışabilir iletişim sistemlerini araştırmak üzere bir Mutabakat Zaptı (MoU) imzalamıştır. Ottawa'da imzalanan anlaşmanın Kanada'nın savunma ve teknolojik rekabet gücünün çift kullanımlı çözümlerle modernize edilmesine yönelik olduğu, yeni teknolojilerin ortaya çıkmasıyla birlikte Kanada'nın dayanıklılığını ve hazırlığını güçlendiren güvenli ve birleşik sistemlere duyulan ihtiyacın arttığı belirtilmektedir.

Anlaşma kapsamında Ericsson, Saab ve Calian'ın veri odaklı teknolojilerin komuta, kontrol ve iletişim (C3) sistemlerini nasıl modernize edebileceği üzerine çalışacağı ve karar vericileri operasyonel alanlar genelinde doğru bilgilerle buluşturmayı amaçladığı ifade edilmiştir. Doğal afetler gibi durumlarda ilk müdahale kurumları arasındaki koordinasyonun hayati önem taşıması nedeniyle bu durumun kamu güvenliği için kritik olduğu vurgulanmaktadır.

Ericsson'un küresel şebeke altyapısındaki bilgi birikimini, Saab'ın savunma ve gözetleme teknolojisini ve Calian'ın entegrasyon yeteneklerini bir araya getiren firmalar, bir "sistemlerin sistemi" oluşturmak için mevcut ve gelişmekte olan iletişim

şebekeleri arasında köprü kurmayı hedeflemektedir. Mutabakat Zaptı Kanada'nın savunma sanayisinde yüksek değerli işler yaratabilecek savunma tedariki ve endüstriyel fayda politikalarına katkıda bulunabilecek ve gelişmiş, güvenli ve dayanıklı teknolojiler yoluyla savunma ve kamu güvenliğini destekleyebilecek ortak araştırma ve geliştirme projelerinin araştırılması için zemin hazırlamaktadır.

Ericsson Kanada Başkanı Nishant Grover Kanada'nın inovasyon ekosisteminin iş birliği üzerine kurulu olduğunu ve bu ortaklığın kolektif güçlerini ülkenin en kritik önceliklerinden birine uygulamak için güçlü bir fırsat sunduğunu belirtmiştir. Grover, Saab ve Calian ile birlikte Kanada endüstrisi ve toplumu için uzun vadeli değer yaratırken Kanada'nın savunma yeteneklerini güçlendiren güvenli ve birlikte çalışabilir iletişimlerini geliştirebileceklerini ifade etmiştir.

Calian Group Savunma ve Uzay Başkanı Chris Pogue ise modern savunma operasyonlarının alanlar genelinde güvenli ve kesintisiz iletişim kurma yeteneğine bağlı olduğunu belirtmiştir. Pogue, Calian olarak sistem entegrasyonu, gelişmiş iletişim ve eğitim konusundaki Kanada uzmanlığını Ericsson ve Saab ile olan bu iş birliğine getirmekten gurur duyduklarını, birlikte Kanada'nın egemen yeteneklerini güçlendirebileceklerini, Silahlı Kuvvetleri ve müttefikleri destekleyebileceklerini ve yeni nesil güvenli ve birlikte çalışabilir komuta ve kontrol sistemlerinin temelini atabileceklerini ifade etmiştir.

Daha önce Ericsson'un hem işletmeler hem de tüketiciler için IoT hizmetlerini artırmak amacıyla 5G Advanced teknolojisinin dağıtımı konusunda Kanadalı işletmeci Rogers Communications ile çalıştığı duyurulmuştur. Özellikle ülkedeki daha gelişmiş IoT uygulamalarına güç sağlamak için İsveçli satıcının 5G Advanced RedCap yazılımının kullanıldığı belirtilmektedir.²⁷

²⁷ 19.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.telecoms.com/5g-6g/ericsson-signs-mou-to-boost-canada-s-defence-capabilities> adresinden ulaşılabilir.

2. Kanada Postası Dönüşüm Planını Kanada Hükümeti'ne Sundu

Kanada Postası Kasım ayının ikinci haftasında Hükümet Dönüşümü, Kamu İşleri ve Tedarik Bakanı Joël Lightbound'a kapsamlı bir dönüşüm planı sunmuştur. Plan Kurum'un Kanadalıların ihtiyaç duyduğu hizmetleri finansal olarak sürdürülebilir bir şekilde sunmak için almaya hazır olduğu kararlı önlemleri detaylandırmaktadır.

Hükümet 25 Eylül'de reformun önündeki uzun süredir devam eden engelleri kaldırmış ve Kanada Postası'na günümüzün hızla değişen ortamına yanıt veren ve vergi mükellefleri üzerinde tekrarlayan bir yük olmaktan kaçınan somut değişiklikleri uygulama talimatı vermiştir. Bu değişiklikler arasında kalan hanelerin topluluk posta kutularına dönüştürülmesi, postane şebekesinin modernize edilmesi, mektup postası için hizmet standartlarının değiştirilmesi ve genel giderlerin azaltılması yer almaktadır. Kanada Postası'nın önerdiği planın posta hizmetlerinin tüm Kanadalılar, özellikle de kırsal, uzak ve yerli topluluklardakiler için erişilebilir kalmasını sağlama hedefini de destekleyeceği belirtilmektedir. Hükümet, Kanada Postası'na planını inceleme için 45 günlük süre vermiş olup, kuruluş bu görevi Kasım ayının ikinci haftasında tamamlamıştır.

Kanada Postası Başkanı ve CEO'su Doug Ettinger yaptığı açıklamada, sundukları kapsamlı planın zorluklara yanıt verdiğini ve posta hizmetini tüm Kanadalılara hizmet ederken günümüz ekonomisini destekleyecek şekilde modernize ettiğini ifade etmiştir. Ettinger durumun aciliyetle hareket etmeyi gerektirdiğini, ancak yaklaşımlarında düşünceli ve saygılı olacaklarını ve geri bildirimlere duyarlı davranacaklarını belirtmiştir. Kanadalıların değişen ihtiyaçlarını karşılamaya odaklanmış, güçlü ve istikrarlı bir posta servisini hak ettiğini ve bunu sağlamaya odaklandıklarını vurgulamıştır. Teklif sunulduğundan plan üzerinde hükümetle işbirliğine devam edilecektir. Kanada Postası, kesinleşip onaylandıktan sonra dönüşüm planının ayrıntılarını müşteriler, çalışanlar ve tüm Kanadalılarla paylaşmayı beklemektedir. Kanada Postası ulusal posta servisini yenilemeye ve modernize etmeye hazırlanırken, dönüşüm yaklaşımına beş ilke rehberlik edecektir.

- Hizmete öncelik ver: Kırsal, uzak ve yerli topluluklardaki hayati posta hizmetlerine erişimi korurken tüm Kanadalılar için güvenilir ve uygun fiyatlı teslimat sağlanacaktır.
- Düşünceli hareket et: Aciliyetle hareket etme ihtiyacı olsa da, doğru olanı yapmak ve değişikliklerin Kanadalılara etkilerini en aza indirmek için düşünceli bir şekilde ilerlenecektir.
- Çalışanlara saygı göster: Değişiklikler uygulanırken çalışanlara adil ve saygılı davranılmaya devam edilecek ve onların güvenliğine öncelik verilecektir.
- Kanadalıları bilgilendir: Kanadalılara, müşterilere, çalışanlara ve diğer paydaşlara dönüşümle ilgili düzenli güncellemeler sağlanacak ve onları etkileyen herhangi bir değişiklik mümkün olduğunca önceden bildirilecektir.
- Esnek ol: Yaklaşım Kanadalıların gelişen ihtiyaçlarına göre ayarlanacaktır.²⁸

²⁸ 10.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.canadapost-postescanada.ca/cpc/en/our-company/news-and-media/corporate-news/news-release/2025-11-10-canada-post> adresinden ulaşılabilir.

ASYA KITASI

ÇİN HALK CUMHURİYETİ

Nüfusu:	1.441.400.838
Yüzölçümü:	9.706.961 km ²
Kişi Başına Gelir:	12.556 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Sanayi ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı
Mobil Şebeke Abonesi:	1.810.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	173.000.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	73,05

Çin'in İnternet Uydusunu Yörüngeye Fırlatması

13. düşük yörünge uydusu grubunu taşıyan bir Long March 12 taşıyıcı roketi, 10 Kasım 2025 tarihinde Güney Çin'in Hainan eyaletindeki Hainan ticari uzay aracı fırlatma sahasından fırlatılmıştır.

Önde gelen firmalardan ve devlete ait olan uzay yüklenicisi China Aerospace Science and Technology Corp'a göre Çin, 10 Kasım sabahı bir grup internet uydusunu yörüngeye fırlatmıştır. Uydular, Çin'in devlet internet ağındaki 13. düşük yörünge donanım grubudur. Bu yıl içinde, ülkenin uzay tabanlı internet sisteminin yörüngede ağ bağlantısı için 12 parti halinde uydular yörüngeye gönderilmiştir. Bu sistem, genellikle SpaceX'in Starlink'inin Çin versiyonu olarak nitelendirilmektedir. Tamamlandığında, Çin'in mega uydu grubu, dünya çapında kapsama alanına sahip bir internet sistemi oluşturmak için düşük Dünya yörüngesinde çalışan yaklaşık 13.000 uydudan oluşacaktır.

CASC'nin bir yan kuruluşu olan Şanghay Uzay Uçuş Teknolojisi Akademisi tarafından tasarlanan Long March 12, Çin'in uzay sektörünün bel kemiği olan Long March ailesinin 22. üyesi ve operasyonel filonun 17. üyesidir. Çapı 3,8 metre olan ilk Çin roketidir. Çoğu Çin roketinin çapı, demiryolu taşımacılığındaki kısıtlayıcı faktörler göz

önünde bulundurularak 1960'larda belirlenen standart genişlik olan 3,35 metredir. 62,6 metre yüksekliğiyle, standart bir konut binasının 22 katına eşdeğer olan iki aşamalı model, 62,8 metrelik Long March 5'ten sonra Çin'in en uzun ikinci roketidir. Bu fırlatma, Çin'in 72. uzay görevi ve Long March roket filosunun 607. uçuşu olmuştur.²⁹

²⁹ 10.11.2025 tarihinde yayımlanmış yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.chinadaily.com.cn/a/202511/10/WS69119a4ba310fc20369a43b1.html> adresinden ulaşılabilir.

ENDONEZYA

Nüfusu:	281.248.053
Yüzölçümü:	1.905.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	4.783 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (BRTI)
Mobil Şebeke Abonesi:	353.800.000
Sabit Şebeke Abonesi:	9.000.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	77

ZTE ve XLSMART İş Birliği

ZTE ve XLSMART, ülke çapında kapsama alanını genişleterek ve yeni nesil, otomatik ve enerji tasarruflu kablosuz ağ inovasyonlarına öncülük ederek büyük ölçekli ağ dağıtımında önemli bir başarıya ulaşmıştır. 10.000 kablosuz sitenin tamamlanması, XLSMART'ın ülke genelindeki kapsama alanının genişletilmesi ve ağ performansının artırılmasında önemli bir dönüm noktasıdır. Bu başarı, ZTE'nin büyük ölçekli ve yüksek kaliteli ağ dağıtımlarındaki güçlü kabiliyetini de ortaya koymaktadır. İki şirket, hem kentsel hem de uzak bölgelerde dijital bağlantıyı hızlandırarak Endonezya'nın güvenilir ve verimli mobil hizmetlere yönelik artan talebini karşılamaktadır. ZTE ve XLSMART, enerji verimliliği çözümleri ve akıllı ağ otomasyonu alanlarında iş birliğini sürdürerek yeni nesil ağların geliştirilmesine birlikte katkı sağlamayı planlamaktadır. Entegre bilgi ve iletişim teknolojisi çözümlerinde dünya lideri bir sağlayıcı olan ZTE Corporation ve Endonezya'nın lider telekom işletmecisi XLSMART, devam eden ortaklıkları kapsamında tamamlanan 10.000 kablosuz siteyi kutlamak üzere Cakarta'da bir tören düzenlemiştir.

Törene, XLSMART Direktörü ve CTO'su Shurish Subbramianiam, XLSMART Direktörü ve CIO'su Sanjay Vaghasia, ZTE Kablosuz ve Bilgisayar Ürün Operasyonları Bölümü Kıdemli Başkan Yardımcısı ve Başkanı Zhang Wanchun, ZTE Küresel Hizmetler Kıdemli Başkan Yardımcısı ve Başkanı Sun Fangping ile ZTE Endonezya Başkan Direktörü Richard Liang katılmıştır. XLSMART CTO'su Shurish Subbramianiam,

ZTE'nin güçlü teknik kapasitesi ve teslimat verimliliğinden duyduğu memnuniyeti dile getirerek yaptığı açıklamada, *“Bu 10.000 sahalık başarı yalnızca bir sayı değil; XLSMART ile ZTE arasındaki güçlü ekip çalışmasını, profesyonelliği ve karşılıklı güveni simgeliyor. Birlikte elde ettiğimiz bu başarıdan gurur duyuyoruz ve ağ kalitesini artırmaya, en yeni yenilikleri benimsemeye ve Endonezya genelindeki müşterilerimize üstün deneyimler sunmaya devam ederken bu ortaklığı daha da geliştirmeyi dört gözle bekliyoruz.”* demiştir.³⁰

³⁰ 12.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.theregister.com/2025/11/12/zte-wireless-milestone/> adresinden ulaşılabilir.

FİLİPİNLER

Nüfusu:	113.000.000
Yüzölçümü:	300.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	7.450 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dairesi (DICT)
Mobil Şebeke Abonesi:	166.450.000
Sabit Şebeke Abonesi:	4.900.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	73,6

Robotik Kollarla Filipinler’de Uzaktan Kapsama İyileştirmesi

Özellikle hizmet alamayan bölgelerde gerçek zamanlı ağ optimizasyonu ve kapsama alanının iyileştirilmesini mümkün kılacak yeni bir yaklaşım Filipinler’de denenmiştir. Telekomünikasyon şirketi PLDT’nin yan kuruluşu olan işletmeci Smart Communications, baz istasyonu kulelerinde uzaktan kumandalı robotik kol kullanımının pilot olarak denediğini açıklamıştır.

Smart’ın Optik Pusula ve Robot Kolu (OCRA) sistemi olarak adlandırdığı sistemle işletmeciler antenleri uzaktan hareket ettirebilecek ve gerçek zamanlı ayarlamalar yapabilecektir.

PLDT ve Smart, Ağ Stratejisi ve Mimarisi ekibi aracılığıyla ve OCRA üreticisi HUMAX Networks ve sistem entegratörü Telkha ile ortaklık kurarak, hedef bölgelerdeki kapsama alanının artırılmasını, maliyetlerin düşürülmesini ve genel ağ performansının iyileştirilmesini test edecek olan OCRA çözümüne yönelik bir uygunluk testi için pilot proje (PoC) başlatmıştır.

Pilot test için Smart OCRA’yı, San Juan’daki bir hastane, Metro Manila ve yakınlardaki yüksek katlı bir apartman dairesinden oluşan lokasyonlara hizmet vermeyi hedefleyen mevcut bir hücre sitesine kurmuş, sonuçlar daha akıllı ve daha esnek anten çözümlerine ihtiyaç olduğunu göstermiştir. Smart, OCRA ile anten hizalamasını

uzaktan ince ayarlayarak, kapsama alanını gerçek zamanlı olarak optimize edebildiğini, böylece kesinti süresini azaltıp müşteri deneyimini iyileştirebildiğini belirtmektedir.

Smart, OCRA'yı ülkenin başka yerlerinde daha önce test edilmiş uzman Comarcom'un Vega Yüksek Kazançlı Anteniyle birlikte kurduktan sonra, her iki konumda da sinyal gücü, kalitesi ve hızında önemli gelişmeler kaydettiğini belirtmiştir. OCRA sistemi, Smart'ın gün içindeki kullanım yoğunluklarına göre anten kapsama alanını değiştirmesine de olanak tanımaktadır. Smart'ın, bu dinamik kapsama alanının, ağ kaynaklarının verimli kullanılmasını sağlayarak müşterilerin en çok ihtiyaç duyduğu yerlerde zamanında, daha güçlü ve daha hızlı bağlantılar sunmasını sağlayacağı görülmektedir.

OCRA ayrıca, akıllı ağ yönetimi için olmazsa olmaz bir yetenek olan anten yönünün gerçek zamanlı görünürlüğüne sağlayarak Smart'ın daha akıllı ve yapay zeka destekli ağ optimizasyonuna geçişini de desteklemektedir.³¹

³¹ 20.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://developingtelecoms.com/telecom-technology/wireless-networks/19378-could-robotic-arms-improve-remote-coverage-in-the-philippines.html> adresinden ulaşılabilmektedir.

HİNDİSTAN

Nüfusu:	1.450.935.790
Yüzölçümü:	3.287.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	2.697 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Hindistan Telekom Düzenleyici Kurumu (TRAI)
Mobil Şebeke Abonesi:	1.171.910.000
Sabit Şebeke Abonesi:	48.110.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	56

TRAI'nin Ara Bağlantı Düzenlemelerini İncelemesi

Hindistan'da 1997 tarihli TRAI Yasası'nın 11(1)(b) hükmü uyarınca, hizmet sağlayıcılar arasında ara bağlantı koşullarını belirleme, teknik uyumluluğu ve etkin arabağlantıyı sağlama yetkisi TRAI'ye verilmiştir. Bu kapsamda, Hindistan Telekom Düzenleyici Kurumu TRAI, mevcut dokuz arabağlantı düzenlemesinin tümünü kapsamlı şekilde gözden geçirmektedir. Bu gözden geçirmenin amacı, düzenleyici çerçevenin teknoloji gelişimini ve telekomünikasyon sektöründeki değişimleri dikkate almasını sağlamaktır. Ayrıca, telekomünikasyon sektörünün mevcut durumuna uygun, gelecekteki gelişmelere ise hazır ve dayanıklı bir arabağlantı çerçevesi oluşturulması hedeflenmektedir.

Son yirmi yılı aşkın sürede ara bağlantıya ilişkin düzenleyici çerçeve, 1999 tarihli "Ara Bağlantı Anlaşmaları Sicili Düzenlemeleri" ile başlayarak 2018 tarihli "Telekomünikasyon Arabağlantı Düzenlemeleri"ne kadar uzanan bir dizi düzenleme ile gelişmiştir. Ayrıca bu iki düzenleme ve diğer çeşitli arabağlantı düzenlemeleri zaman içinde birçok kez değiştirilmiştir; son değişiklik ise 10 Temmuz 2020'de yayımlanan "Telekomünikasyon Arabağlantı (İkinci Değişiklik) Düzenlemeleri, 2020" olmuştur. Aşağıda tüm dokuz arabağlantı düzenlemesinin listesi yer almaktadır:

- Telekomünikasyon Arabağlantı Düzenlemeleri, 2018
- Kısa Mesaj Servisleri (SMS) Sonlandırma Ücretleri Düzenlemeleri, 2013

- Çok Operatörlü ve Çok Şebekeli Senaryoda Akıllı Ağ Hizmetleri Düzenlemeleri, 2006
- TRAI (BSNL Cell One Sonlanan Trafiği İçin Transit Ücretler) Düzenlemeleri, 2005
- Telekomünikasyon Arabağlantı Kullanım Ücretleri Düzenlemeleri, 2003
- Telekomünikasyon Arabağlantı (Referans Ara Bağlantı Teklifi) Düzenlemeleri, 2002
- Telekomünikasyon Arabağlantı (Ücretler ve Gelir Paylaşımı) Düzenlemeleri, 2001
- Telekomünikasyon Arabağlantı (Port Ücretleri) Düzenlemeleri, 2001
- Arabağlantı Anlaşmaları Sicili Düzenlemeleri, 1999

Bu düzenlemeler, zaman içinde yapılan değişikliklerle birlikte, rekabetin teşvik edilmesinde, ayrımcılık yapılmamasında, karşılıklılık ilkesinin sağlanmasında, maliyet esaslı fiyatlandırmada ve çoklu operatör ortamında kesintisiz hizmet sunulmasında önemli rol oynamış ve böylece tüketici odaklı bir telekom ekosisteminin gelişmesine katkı sağlamıştır.

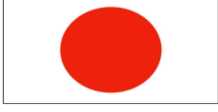
Hindistan'ın telekom sektörü teknolojik bir dönüşüm sürecinden geçmektedir. Bu gelişmeler, mevcut arabağlantı yöntemlerinin bazı kısımlarını teknik olarak geçersiz hale getirmekte ve ileriye dönük düzenleyici bir yeniden değerlendirmeyi gerekli kılmaktadır.

Bu inceleme, özellikle IP tabanlı arabağlantının değerlendirilmesine odaklanmaktadır. 4G/5G yayılımının hızlanmasıyla birlikte IP tabanlı arabağlantı, daha iyi hizmet kalitesi için giderek daha önemli hale gelmektedir. Mevcut durumda mobil şebeke arabağlantıları lisanslı hizmet alanı (LSA) seviyesinde, sabit hatlı telefon şebekesi arabağlantıları ise ilçe/bölge seviyesinde kurulmaktadır. İnceleme ayrıca uydu tabanlı telekomünikasyon ağları gibi yeni platformlarla ilişkili arabağlantı konularını da kapsamaktadır ve özellikle uydu yer istasyonu geçitlerine ilişkin Arabağlantı Noktalarının (POI'ler) niteliği ve konumu önemli bir konu başlığıdır.

Danışma belgesi ayrıca, hizmet sağlayıcılar arasındaki arabağlantı sırasında geçerli olan arabağlantı ücretleri, arabağlantı kullanım ücretleri (başlatma, transit, taşıma, transit taşıma, sonlandırma ve uluslararası sonlandırma ücretleri) ile Referans Arabağlantı Teklifi (RIO) çerçevesi gibi çeşitli düzenleyici yönleri de incelemektedir.

Bu kapsamda, 3 Nisan 2025 tarihinde bir ön danışma belgesi yayımlanarak paydaş görüşleri alınmıştır. Paydaşlardan alınan geri bildirimler ve TRAI'nin yaptığı analiz doğrultusunda hazırlanan “*Mevcut TRAI Arabağlantı Düzenlemelerinin Gözden Geçirilmesi*” başlıklı danışma belgesi TRAI'nin internet sitesinde (www.trai.gov.in) yayımlanmıştır. Belgedeki konulara ilişkin yazılı görüşler için son tarih 8 Aralık 2025, karşı görüşler için ise 22 Aralık 2025'tir.³²

³² 10.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.trai.gov.in/sites/default/files/2025-11/PR_No.130of2025.pdf adresinden ulaşılabilir.

JAPONYA

Nüfusu:	123.638.361
Yüzölçümü:	377.973 km ²
Kişi Başına Gelir:	32.476 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Japonya İçişleri ve Haberleşme Bakanlığı (MIC)
Mobil Şebeke Abonesi:	222.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	59.300.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	87

MIC Telekom Yönetmeliği Değişikliği Taslağı

Japonya İçişleri ve Haberleşme Bakanlığı (MIC), Telekomünikasyon İşletmeciliği Yasası Uygulama Yönetmeliği'nin bir kısmını değiştirmeye yönelik bir düzenleme çalışması yürütmektedir. Bu çalışma, afet zamanlarında kullanılan kamu telefonlarının “Birinci Sıra Temel Telekomünikasyon Hizmetleri” kapsamına eklenmesi gibi değişiklikler doğrultusunda ilgili hükümlerin güncellenmesini sağlamak amacıyla, söz konusu yönetmeliğin (1985 Posta ve Telekom Bakanlığı Yönetmeliği No. 25) kısmen değiştirilmesini içermektedir. Yönetmelik taslağı hakkında kamuoyundan görüşler 26 Kasım 2025 tarihinden itibaren alınacak olup, görüş sunma için son tarih 25 Aralık 2025'tir.³³

³³ 25.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.soumu.go.jp/menu_news/s-news/01kiban07_02000094.html adresinden ulaşılabilir.

KUVEYT

Nüfusu:	4.336.135
Yüzölçümü:	17.820 km ²
Kişi Başına Gelir:	41.079 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Düzenleme Kurumu (CITRA)
Mobil Şebeke Abonesi:	7.780.000
Sabit Şebeke Abonesi:	584.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	99,7

1. Kuveyt'te, Yapay Zeka ve Bulut Yeteneklerini Artırmak için Dijital Beceri Kampanyası

Kuveyt, dijital olarak güçlendirilmiş bir iş gücü oluşturma çabalarının bir parçası olarak, vatandaşları yapay zeka, bulut bilişim ve Microsoft Copilot araçları konusunda becerilerle donatmak için ulusal bir eğitim girişimi başlatmıştır.

Kuveyt Haber Ajansı'na (KUNA) göre, Microsoft ve Merkezi Bilgi Teknolojileri Ajansı (CIA) ile ortaklaşa başlatılan "Kuveyt Becerileri" programı, ülkenin insan sermayesini güçlendirmeyi ve devletin "Yeni Kuveyt 2035" vizyonu ile uyumlu hale getirmeyi amaçlamaktadır. Bu iş birliği, Microsoft'un Mart ayında Kuveyt'te yapay zeka destekli bir Azure bulut bölgesi kurma planlarını duyurmasının ardından daha da genişlemektedir. Bu adımın, ulusal altyapıyı güçlendirmesi ve ülkenin bölgesel bir teknoloji merkezi olma hedeflerini desteklemesi beklenmektedir.

İletişim İşlerinden Sorumlu Devlet Bakanı Omar Al-Omar, girişimin hükümetin kamu sektörü verimliliğini artıran ve sürdürülebilir, inovasyon odaklı kalkınmayı destekleyen entegre bir dijital ekosistem oluşturma hedefini yansıttığını söylemiş ve Kuveytli profesyonellerin ileri teknik becerilerle güçlendirilmesinin, ülkeyi dijital ve bilgi ekonomisinde lider konuma getirmede kilit bir unsur haline geldiğini vurgulamıştır.

Bakan, programın yaratıcılığı ve üretkenliği teşvik eden, geleceğe hazır beceriler geliştirerek modern ve inovasyon odaklı bir ekonomiye katkıda bulunacak yetenekli bir nesil yetiştirmek için ulusal bir vizyonu temsil ettiğini de sözlerine eklemiştir.

KUNA raporunda, Bakan *"Tüm devlet kurumlarını, yetenekleri geliştirmek ve profesyonel kapasitelerini geliştirmek için bu fırsatı değerlendirmeye çağırdı ve Bakanlığın, Kuveyt'in dijital dönüşümüne liderlik edebilecek bir nesli güçlendirecek girişimleri destekleme taahhüdünü bir kez daha teyit etti"* ifadelerine yer verilmiştir.

Microsoft Orta Doğu Bölge Genel Müdürü Charles Nahas, programın 30.000'den fazla çalışanı, 4000 teknik uzmanı ve 350 lideri yapay zeka ve bulut teknolojileri konusunda eğitmeyi ve CAIT ile birlikte geliştirilen yeni bir Mükemmeliyet Merkezi aracılığıyla 100.000'den fazla kullanıcının Copilot araçlarını kullanmasını sağlamayı hedeflediğini söylemiş ve girişimin yalnızca eğitimi değil, küresel eğitime, tanınmış sertifikalara ve kariyer geliştirme fırsatlarına erişim sağlayarak bütünsel bir dönüşümü temsil ettiğini belirtmiştir. Nahas, ortaklığın inovasyonu hızlandırma, siber güvenliği geliştirme ve Kuveyt'in dijital ekonomisini hem kamu kurumlarının hem de özel işletmelerin yararına genişletme yönündeki ortak bir vizyonun parçası olduğunu da sözlerine eklemiştir.

KUNA'ya göre, programın ilerlemesi, eğitim sonuçlarını ve dijital kapasitedeki ölçülebilir kazanımları değerlendiren üç aylık raporlar aracılığıyla takip edilecektir.³⁴

2. Kuveyt'te, Dev İletişim Projesi Hisselerinin %50'sinin Halka Arz Edilmesi

Kuveyt, Sabit İletişim Ağı Geliştirme Projesi şirketinin hisselerinin %50'sini, proje tamamen faaliyete geçtikten sonra halka arz (IPO, initial public offering) yoluyla vatandaşlara sunacaktır. İletişim Bakanlığı Müsteşar Vekili Mishal Al-Zaid, KUNA'ya yaptığı açıklamada, projenin tüm sabit iletişim ağını yönetmek ve genişletmek için bakanlığın saygın bir uluslararası telekomünikasyon işletmecisiyle ortaklık kurmasını sağlayacağını söylemiştir.

³⁴ 20.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.arabnews.com/node/2621190/business-economy> adresinden ulaşılabilmektedir.

Ekim ayında Kamu-Özel Ortaklığı Projeleri Kurumu (PPP, Public-Private Partnership Projects Authority), İletişim Bakanlığı ile iş birliği içinde nitelikli şirketleri ve konsorsiyumları proje için teklif taleplerini sunmaya davet etmiştir. Bu proje için uygun katılımcılar, Bahrain Telecommunications, E& International Holding Limited, TAMM - S.P.A. ve Brookfield Corporation'dır.

Al-Zaid, özel sektör yatırımcılarıyla iş birliğinin Kuveyt'teki iletişim altyapısına yapılan yatırımları artıracaklarını vurgulamış ve projenin nihai bedelinin, Ortaklık Projeleri Kurumu ve İletişim Bakanlığı tarafından izlenen sistem ve prosedürlere uygun olarak nitelikli şirket ve konsorsiyumlardan gelen tüm tekliflerin alınıp değerlendirilmesinin ardından belirleneceğini belirtmiştir. Zaid, projenin aynı zamanda dijital ekonomide çalışmak isteyen vatandaşlar için yeni iş fırsatları sağlayacağını ve çalışanların en az %65'inin Kuveytli olacağını belirtmiştir.

KUNA'ya göre, anlaşma, hem inşaat aşaması hem de ağın geliştirilmesi için gerekli sahaların operasyonel yönetimi dahil olmak üzere toplam 50 yılı kapsayacaktır. Projenin temel amacı, saniyede 10 gigabit başlangıç kapasitesine sahip yüksek hızlı bir telekomünikasyon ağı sağlamaktır. Ayrıca, fiber optik ağının Kuveyt genelindeki evlerin en az %90'ını kapsayacak şekilde genişletilerek, ülkenin modern endüstri standartlarının karşılanması sağlanması ve kullanıcılar için hizmet kalitesinin ve internet hızının artırılması hedeflenmektedir.³⁵

³⁵ 14.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://kuwaittimes.com/article/20077/kuwait/other-news/kuwaitis-to-be-offered-50-of-shares-in-huge-communications-project/> adresinden ulaşılabilmektedir.

MALEZYA

Nüfusu:	34.300.000
Yüzölçümü:	329.847 km ²
Kişi Başına Gelir:	11.700 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Malezya Haberleşme ve Multimedya Komisyonu (MCMC)
Mobil Şebeke Abonesi:	47.950.000
Sabit Şebeke Abonesi:	4.200.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	%97,4

U Mobile'ın Malezya'da ULTRA5G Kapsamını Genişletmesi

U Mobile, ULTRA5G Gelişmiş Ağ Deneyimini Bangi, Putrajaya ve Petaling Jaya Yeni Kasabası'na kadar genişleterek, büyüyen 5G ağına üç yeni dış mekan kümesi daha eklemiştir. Son aktivasyon, üç kasabanın tamamında kesintisiz ULTRA5G kapsama alanı sağlayarak şirketin dağıtım yol haritasında bir adım daha ileri gitmesini sağlamaktadır.

İşletmeci, yeni başlatılan dış mekan kümelerine ek olarak, 30 binada iç mekanlarda da ULTRA5G'yi devreye almıştır. Böylece önümüzdeki aylarda daha fazla lokasyonun hizmete girmesi beklenmektedir.

U Mobile Teknoloji Direktörü Woon Ooi Yuen hedeflerini, “*U Mobile, hem 5G Bağımsız (5G SA) hem de 5G Bağımsız Olmayan (5G NSA) teknolojileriyle desteklenen ULTRA5G deneyimimizin artık Bangi, Putrajaya ve Petaling Jaya Yeni Kenti'ndeki müşterilerimize sunulmasından heyecan duyuyor. Tüm Malezyalılara en derin ve en geniş 5G kapsama alanını sunmaya kararlıyız. Dağıtımımızın başlangıcından bu yana, 5G-Gelişmiş teknoloji ağıımızı yalnızca bu üç açık hava kümesine değil, aynı zamanda 30 binadaki kapalı alanlara da getirdik ve çok daha fazlası gelecek.*” olarak ifade etmiştir. U Mobile'a göre, bu bölgelerdeki kullanıcılar görüntülü aramalar, yayın akışı

ve oyun gibi günlük uygulamalarda daha güçlü ve daha tutarlı bir performans bekleyebilecektir.

Şirket ayrıca, operasyonel verimliliği artırmak için tasarlanmış 5G çözümlerinden yararlanmalarını sağlayarak bu bölgelerdeki işletmeleri desteklemeyi hedeflemektedir. Kullanıcılar, uyumlu cihazlardaki UM ULTRA5G ağ göstergesi aracılığıyla ULTRA5G kullanılabilirliğini tespit edebilmektedir. U Mobile, devam eden dağıtımın bir parçası olarak ek dış mekan kümelerinin ve iç mekan sahalarının çevrimiçi olmaya devam edeceğini belirtmektedir.³⁶

³⁶ 24.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.telecomreviewasia.com/news/network-news/26960-u-mobile-extends-ultra5g-coverage-in-malaysia/> adresinden ulaşılabilir.

SİNGAPUR

Nüfusu:	6.050.000
Yüzölçümü:	7.199 km ²
Kişi Başına Gelir:	90.700 ABD doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi Teknolojileri, Telekomünikasyon ve Medya Kurumu (IMDA)
Mobil Şebeke Abonesi:	9.766.500
Sabit Şebeke Abonesi:	1.903.600
İnternet Kullanım Oranı (%):	91

Dijitalleşmede Çocukların Korunması

Singapur Bilgi Teknolojileri, Telekomünikasyon ve Medya Kurumu (IMDA), ebeveynlerin çocuklarında sağlıklı dijital alışkanlıklar geliştirmelerine destek olmak için kapsamlı bir kaynak seti başlatmıştır. Bu kaynak seti, Dijital Kalkınma ve Enformasyon Bakanlığı'nın 2025 yılı Eylül ayında yayınladığı Dijital Ebeveynlik Çalışmasını esas almaktadır. Birçok ebeveyn, çocuklarının çevrimiçi faaliyetleri konusunda endişelidir. Dijital Ebeveynlik Çalışması, neredeyse tüm ebeveynlerin çocuklarının çevrimiçi faaliyetlerde bulunurken karşılaşılabilecekleri çevrimiçi zararlar veya riskler konusunda endişeli olduğunu ortaya koymuştur. En büyük endişe uygunsuz içeriğe maruz kalma, ardından çevrimiçi ortamda yabancılarla etkileşim ve siber zorbalıktır. Ebeveynlerin çoğu, çocuklarının dijital cihaz kullanımını yönlendirmek için adımlar attığını bildirirse de, yalnızca %37'si çocuklarının dijital alışkanlıklarını yönlendirme becerilerine güven duymaktadır. Ebeveynlerin yarısından fazlası, çocuklarının dijital faaliyetlerini yönetmelerine yardımcı olmak için daha fazla devlet desteği istediğini ifade etmiştir. Bu endişelere yanıt olarak Hükümet, tüm ailelerin sağlıklı dijital alışkanlıklar geliştirmek ve çocuklarını çevrimiçi ortamda güvende ve destekli tutmak için benimsemeleri gereken dört temel eylemi belirlemiştir;

- Çevrimiçi sınırların belirlenmesi: Cihazların ne zaman ve ne kadar süreyle kullanılabileceğine dair net kuralların belirlenmesi, çocukların yaşına uygun içeriklerin seçilmesine yardımcı olunması ve ebeveyn denetimlerinin kullanılması,
- Harekete geçmeden önce düşünce: Çocuklara çevrimiçi olarak görülenlerin üzerine düşünülmesi, sosyal medya paylaşımlarının ve mesajlarının başkalarını nasıl etkileyebileceği hakkında konuşulması ve olumlu çevrimiçi davranış ve cihaz kullanımı konusunda örnek olunmasının öğretilmesi,
- Uygunsuz içeriğin bildirilmesi: Zararlı içeriğin veya şüpheli çevrimiçi etkinliğin bildirilmesinin öğrenilmesi,
- Çocukların çevrimiçi yolculuğunda katılım ve destek olunması: Çocuklarla çevrimiçi olarak neler yapıldığı hakkında düzenli olarak konuşulması, deneyimlerinin paylaşıldığında yargılamadan dinlenmesi ve çevrimiçi olarak kendilerini rahatsız eden veya kafaları karışık hissettiren bir şey olduğunda her zaman ebeveyne başvurabileceklerini bilmelerinin sağlanması.

Bu dört eylemin, çocukların erken yaşlardan itibaren sağlıklı dijital alışkanlıklar geliştirmeleri için temel oluşturacağı ve onların seçici ve sorumlu dijital kullanıcılar olmalarının yolunu açacağı ifade edilmektedir.³⁷

³⁷ 01.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.imda.gov.sg/resources/press-releases-factsheets-and-speeches/press-releases/2025/parents-to-foster-healthy-digital-habits-among-children> adresinden ulaşılabilir.

SUUDİ ARABİSTAN

Nüfusu:	36.305.289
Yüzölçümü:	2.149.690 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	23.140 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Haberleşme ve Bilgi Teknolojisi Komisyonu (CITC)
Mobil Şebeke Abonesi:	41.298.629
Sabit Şebeke Abonesi:	5.377.980
İnternet Kullanım Oranı (%):	95,7

Suudi Arabistan, CST Temsiliyetinde WTDC-25'e Katıldı

Suudi Arabistan, İletişim, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) tarafından “Kapsayıcı ve Sürdürülebilir Bir Dijital Gelecek İçin Evrensel, Anlamlı ve Uygun Fiyatlı Bağlantı” temasıyla Bakü’de düzenlenen Dünya Telekomünikasyon Kalkınma Konferansı’na (WTDC-25) Uzay ve Teknoloji Kurumu (CST) tarafından temsil edilerek iştirak etmiştir.

Konferansa ITU Genel Sekreteri Doreen Bogdan-Martin, Suudi Arabistan’ın Azerbaycan Büyükelçisi H.E. Essam Saleh Algetale ile üye ülkelerin üst düzey telekomünikasyon yetkilileri katılım sağlamıştır. Suudi heyetine başkanlık eden Telekom Sektörü Başkan Yardımcısı Abdullah Al Mubadal, konuşmasında Suudi Arabistan’ın küresel dijital kalkınmayı destekleme konusundaki öncü rolünü sürdürme kararlılığını vurgulamıştır. Ayrıca, Krallık tarafından GSR-25 kapsamında ITU iş birliğinde tanıtılan Connecting Humanity Action Blueprint girişiminin, küresel dijital uçurumu kapatmaya yönelik yenilikçi ve uygun maliyetli çözümler sunduğunu ifade etmiştir.

Al Mubadal, Suudi Arabistan’ın kadınların güçlendirilmesine yönelik “Kadın Liderler Ağı Oluşturma” girişimini, dijital ekonomi alanında 100 ülkeden 1000’den fazla katılımcıya fayda sağlayan düzenleyici kapasite geliştirme programını ve Krallığın insan kaynağını

güçlendirmeye yönelik diğer çalışmalarını da aktarmıştır. Konuşmasını, Suudi Arabistan'ın PP-26'da yapılacak seçimlerde 2027–2030 dönemi için ITU Konseyi üyeliğine yeniden aday olduğunu belirterek tamamlamıştır.

Konferans kapsamında, CST Uluslararası İlişkiler Genel Müdürü Muath Al Rumayh, Telekomünikasyon Kalkınma Sektörü'nün hedef ve stratejik yönelimlerinin belirlenmesinden sorumlu Üçüncü Komite'nin başkanlığını yürütmüştür.

Dört yılda bir düzenlenen WTDC, gelişmekte olan ülkelerin ihtiyaçlarına odaklanarak küresel telekomünikasyon ve teknoloji sektörünün önceliklerini ve kalkınma stratejilerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Konferans, kamu ve özel sektör temsilcilerini, uluslararası ve bölgesel kuruluşları bir araya getirmektedir.³⁸

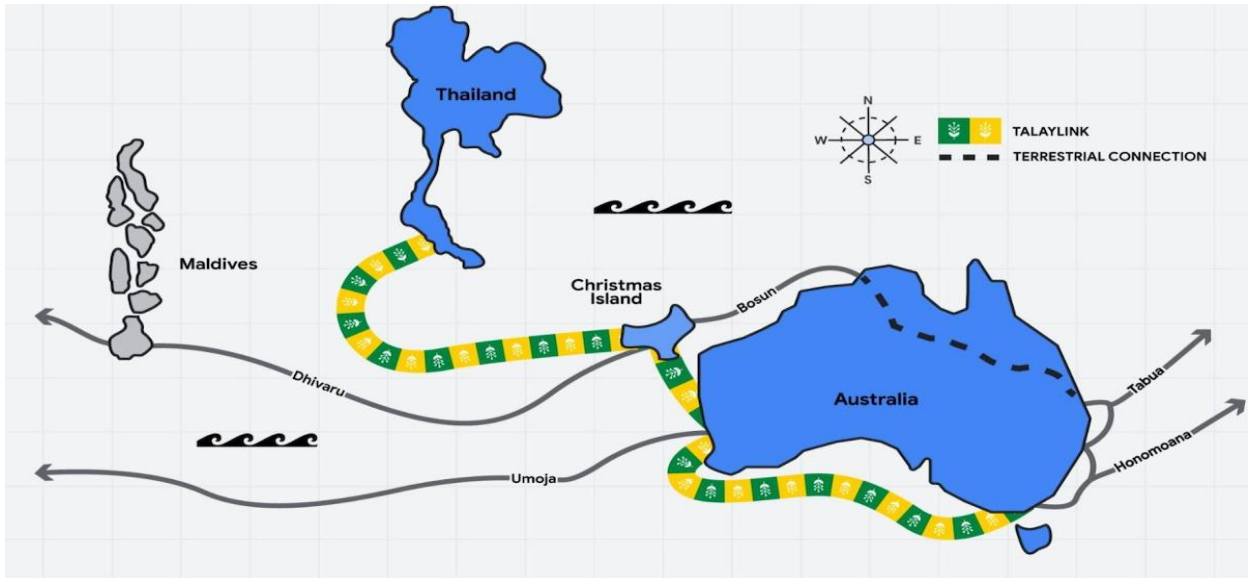
³⁸ 17.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cst.gov.sa/en/media-center/news/N2025111701> adresinden ulaşılabilir.

TAYLAND

Nüfusu:	71.863.332
Yüzölçümü:	513.120 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	7.800 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal Yayın ve Telekomünikasyon Komisyonu (NBTC)
Mobil Şebeke Abonesi:	118.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	4.140.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	76,54

1. Google'ın Avustralya-Tayland Bağlantısını Güçlendirmek İçin Talaylink Denizaltı Kablo Bağlantısını Duyurması

Google Cloud, Hint-Pasifik genelindeki altyapısını genişletmek amacıyla daha geniş kapsamlı Avustralya Bağlantısının bir parçası olarak Avustralya'yı Tayland'a bağlayacak yeni bir denizaltı sistemi olan TalayLink'e yönelik planlarını açıklamıştır.

Bu altyapı için yeni güzergahın Sunda Boğazı'nın batısından Hint Okyanusu'nu geçerek Tayland'a ek bir yol sağlayacağını ve ülkedeki Google'ın planlanan veri merkezleri ve bulut bölgesiyle entegrasyonu iyileştireceğini ifade etmiştir.

TalayLink, biri Batı Avustralya Mandurah'da, diğeri Güney Tayland'da olmak üzere iki yeni Google bağlantı merkezi tarafından desteklenecektir. Bu tesisler, bölgesel dayanıklılığı güçlendirmek ve bulut ve yapay zeka hizmetlerine yönelik artan talebi karşılamak için kablo anahtarlama, önbelleğe alma ve eş yerleştirme olanakları sağlayacaktır.

Google, Tayland merkezinde AIS ile ortaklık kurarken, ALT Telecom'un bir yan kuruluşu olan International Gateway Company (IGC) kablo inişine yardımcı olacak ve Mandurah, Perth yakınlarındaki mevcut iniş noktalarına çeşitli bir alternatif sunacaktır. Böylece Güney Tayland halihazırda bir denizaltı kablo kavşağı konumuna gelecektir.

Google, TalayLink'in Maldivler ve Christmas Adası'nda planlanan merkezlerle birlikte Avustralya, Güneydoğu Asya, Afrika ve Orta Doğu genelinde ağ dayanıklılığını artıracığını belirtmiştir. TalayLink Tayland'ın bulut ve yapay zeka hizmetleri için bölgesel bir ağ geçidi olma hedefini destekleyen "önemli bir dijital altyapı parçası" oluşturacaktır.³⁹

2. Tayland Büyük Veri Merkezi Yatırımları Onayı

Tayland, Yatırım Kurulu'nun (BOI) dört yeni veri merkezi projesi için 3,1 milyar ABD doları tutarında yatırımı onaylamıştır ve böylece veri merkezi pazarındaki konumunu

³⁹ 24.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://developingtelecoms.com/telecom-technology/optical-fixed-networks/19387-google-announces-talaylink-subsea-cable-to-boost-australia-thailand-connectivity.html> adresinden ulaşılabilir.

güçlendirmektedir. BOI, onaylanan projelerden ikisinin yapay zekâ iş yüklerini desteklemek üzere tasarlanan hiper ölçekli tesisler olduğunu belirtmektedir.

Dubai merkezli DAMAC Digital'in yan kuruluşu "NextGen Data Center and Cloud Services", Bangkok'un kuzeyindeki Pathum'da 84 MW kapasiteli hiper ölçekli bir veri merkezi inşa edecektir. Yerel firma "Zenith Data Center and Cloud Services" ise aynı bölgede 200 MW kapasiteli bir tesis geliştirmeyi planlamaktadır.

Buna ek olarak, KDDI Corporation'a bağlı Telehouse (Tayland), mevcut Bangkok tesisine komşu 12 MW'lık yeni bir veri merkezi kurmayı amaçlamakta ve Çin merkezli ZDATA Technologies'in yan kuruluşu Vistas Technology ise doğu Tayland'daki Amata City Chonburi Sanayi Bölgesi'nde 80 MW'lık bir tesis inşa etmeyi planlamaktadır. Bu proje, şirketin BOI tarafından onaylanan ikinci yatırımdır.

BOI ayrıca, elektrik arzı, arazi erişimi ve vize/çalışma izni süreçlerindeki gecikmeler nedeniyle durdurulmuş 9,2 milyar ABD doları değerindeki veri merkezi projelerini yeniden başlatmak üzere altı lisans vermiş bulunmaktadır.

Söz konusu gelişmeler, Tayland'ın hiper ölçekli operatörleri ülkeye çekme ve dünya standartlarında dijital altyapıyı genişletme stratejisinin bir parçası niteliğindedir. Ülke, artan bulut ve yapay zekâ talebiyle birlikte Singapur ve Malezya ile daha agresif biçimde rekabet etmeyi ve Güneydoğu Asya'da lider bir dijital altyapı merkezi konumuna ulaşmayı hedeflemektedir.⁴⁰

⁴⁰ 20.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://developingtelecoms.com/telecom-business/telecom-investment-mergers/19375-thailands-boi-approves-massive-data-centre-investments.html> adresinden ulaşılabilir.

AFRİKA KITASI

GÜNEY AFRİKA

Nüfusu:	60.142.978
Yüzölçümü:	8.515.767 km ²
Kişi Başına Gelir:	6.001 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Güney Afrika Bağımsız Haberleşme Kurumu (ICASA)
Mobil Şebeke Abonesi:	100.328.005
Sabit Şebeke Abonesi:	1.472.191
İnternet Kullanım Oranı (%):	72,31

ICASA, 2025 Ulusal Frekans Planı Taslağını Kamuoyu Görüşüne Açtı

Güney Afrika Bağımsız İletişim Otoritesi (ICASA), 4 Nisan 2025'te gerçekleştirilen ilk istişare turunun ardından, kamuoyunun görüşüne sunulmak üzere 2025 Ulusal Radyo Frekans Planı (NRFP) İkinci Taslağı'nı yayımlamıştır. Plan, Güney Afrika'da yayıncılık, mobil ağlar ve uydu sistemleri gibi iletişim hizmetlerini desteklemek için radyo frekanslarının nasıl yönetileceğini ve tahsis edileceğini ana hatlarıyla açıklamaktadır.

ICASA'nın, mevcut Ulusal Radyo Frekans Planı'nı (2021) aşağıdakilerle uyumlu olacak şekilde gözden geçirmesi ve güncellemesi yasal olarak zorunludur:

- Frekansların küresel olarak nasıl kullanılacağını düzenleyen en son uluslararası anlaşmalar ve ITU Radyo Yönetmelikleri (2024 baskısı);
- Bölgesel uyumu sağlamak amacıyla Afrika Telekomünikasyon Birliği Spektrum Tahsis Planı (AfriSAP) ve SADC Frekans Tahsis Planı.

Bu yılın başlarında alınan yazılı başvuruların değerlendirilmesinin ardından ICASA, 11 Aralık 2025 Perşembe günü saat 17.00'ye kadar İkinci Taslak NRFP 2025 hakkında daha fazla yazılı sunum talep etmektedir.⁴¹

⁴¹ 10.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.icasa.org.za/news/2025/icasa-invites-public-comments-on-the-second-draft-national-radio-frequency-plan-2025> adresinden ulaşılabilir.

KENYA

Nüfusu:	56.632.843
Yüzölçümü:	580.367 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	3.461 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Kenya Haberleşme Kurumu
Mobil Şebeke Abonesi:	61.408.904
Sabit Şebeke Abonesi:	59.785
İnternet Kullanım Oranı(%):	85,2

Ulusal Yapay Zekâ ve Gelişen Teknolojiler Politikasını Geliştirmek İçin Çalıştay Yapılması

Kenya, Bilgi, İletişim ve Dijital Ekonomi Bakanlığı (MICDE) tarafından düzenlenen ve KICTANet ve Birleşik Krallık Uluslararası Kalkınma Ajansı (UK International Development) iş birliğiyle Nairobi'de düzenlenen Başlangıç Atölyesi'nin lansmanıyla yapay zekâ ve yeni teknolojilere yaklaşımını resmileştirme yolunda önemli bir adım atmıştır. Çalıştay, Kenya'da yapay zekâ ve diğer yeni teknolojilerin geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve düzenlenmesine rehberlik edecek kapsamlı bir çerçeve oluşturmayı amaçlayan Ulusal Yapay Zeka ve Yeni Teknolojiler Politikası'nın geliştirilmesinin başlangıcını işaret etmektedir. Paydaşlar, öncelikli alanları tartışmak, hedefler konusunda fikir birliğine varmak ve politikanın uygulanmasına yönelik yol haritasını oluşturmak üzere bir araya gelmiştir. Dışişleri Bakanlığı Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve Dijital Ekonomi Baş Sekreteri'ni temsil eden Bilgi ve İletişim Teknolojileri - Siber Güvenlik Bakanı Sayın Emmanuel Kata, açılış konuşmasında, politikanın yönetişimin ötesine geçtiğini vurgulamıştır. Bu politikanın, Kenya'nın dijital ekonomisini geleceğe hazırlamayı, vatandaşları güçlendirmeyi ve kapsayıcı teknolojik büyümeyi sağlamayı amaçladığını belirtmiştir.

Gündemde "Yapay Zeka ve Kalkınma İçin Gelişen Teknolojiler: Fırsatlar ve Riskler" konulu bir panel tartışması ve ardından etik, veri yönetimi, inovasyon ve düzenleyici çerçeveleri kapsayan tematik oturumlar yer almıştır. Bu oturumlar, katılımcıların

politikanın temel bölümlerini şekillendirmek için hedef odaklı görüşler sunmalarını sağlamıştır.

Toplantıya KICTANet Başkanı Ali Hussein, Dijital Yönetim ve Veri Yönetimi Direktörlüğü Vekil Sekreteri Bernard Rotich, Hükümet Sözcüsü Yardımcısı Gabriel Muthama ve Birleşik Krallık Dijital Erişim Programı Ülke Lideri Charles Juma ile diğer üst düzey hükümet yetkilileri katılım sağlamıştır.⁴²

⁴² 19.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://techafricanews.com/2025/11/19/kenya-launches-inception-workshop-to-develop-national-ai-and-emerging-technologies-policy/> adresinden ulaşılabilir.

MISIR

Nüfusu:	114.484.252
Yüzölçümü:	1.001.450 km ²
Kişi Başına Gelir:	2.324,62 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (NTRA)
Mobil Şebeke Abonesi:	106.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	12.500.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	72,2

1. Mısır Postası'ndan İlk Dijital Yatırım Platformu

Mısır Postası Başkanı Dalia El-Baz, Mısır'da yatırım fonlarına yatırım yapmaya adanmış ilk tam entegre dijital platform olan “Felousy” uygulamasının piyasaya sürüldüğünü duyurmuştur. Platform, Finansal Düzenleme Kurumu tarafından lisanslanan ve Mısır Postası'nın yatırım kolu olan Post for Investment (PFI) şirketinin tam sahibi olduğu PFI Investment Services tarafından işletilmektedir.

“Felousy”, ürün çeşitliliği ve ortaklıklarının genişliği açısından Orta Doğu'nun en büyük dijital yatırım platformlarından biri olarak kabul edilmektedir. Ayrıca, Mısır pazarında bireylerin cep telefonları aracılığıyla çeşitli yatırım fonlarının birimlerine doğrudan yatırım yapmalarını sağlayan ilk platformdur. Uygulama, tamamen dijital ve kullanıcı dostu bir yatırım deneyimi sunarak yatırımcılara altın fonları, sabit getirili menkul kıymetler, hisse senetleri, Mısır Borsası endeks fonları ve gayrimenkul ve teknoloji gibi sektöre odaklı fonlar dahil olmak üzere çok sayıda varlık sınıfında 40'tan fazla yatırım fonuna erişim imkanı sağlamaktadır.

Bu duyuru, Başbakan Mostafa Madbouly'nin İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanı Amr Talaat eşliğinde Cairo ICT 2025'te Egypt Post'un standını ziyareti sırasında yapılmıştır. Yetkililer, Egypt Post'un bu yılki fuarda sergilediği en son gelişmeler, başarılar ve yeni

başlatılan hizmetler hakkında kapsamlı bir genel bakış sunan Kurum Başkanı tarafından karşılanmıştır.

El-Baz, Mısır Postası'nın Cairo ICT 2025'e katılımının, devletin dijital dönüşüm ve finansal kapsayıcılık gündemini destekleme taahhüdünü yansıttığını, ayrıca uluslararası standartlara uygun finansal, posta, lojistik ve devlet hizmetleri sağlama konusunda kuruluşun rolünü güçlendirdiğini söylemiştir.

Bu yılki pavilyonda, e-Finance ile iş birliği içinde yeniden başlatılan “Easy Pay” uygulaması da dahil olmak üzere birçok gelişmiş dijital çözüm ve hizmetin sergilendiği belirtilmiştir. Bu uygulama, vatandaşların fatura ödemeleri, mobil kontör yüklemeleri, üniversite harç ödemeleri ve para transferleri gibi çok çeşitli finansal işlemleri gerçekleştirmelerini sağlamaktadır. Uluslararası para transferlerini kolaylaştırmak için VISA Plus hizmeti de devreye alınmıştır. Ayrıca, elektronik ödemelerin kullanımını teşvik etmek için bir müşteri sadakat programı da başlatılmıştır. Finansal kapsayıcılığı daha da genişletmek için, uzman finans kurumlarıyla işbirliği içinde mikrofinans hizmetleri sunulmaya başlanmıştır.

El-Baz, Mısır Postası'nın ulusal rolünü güçlendirmek ve vatandaşların ihtiyaçlarını karşılayan gelişmiş hizmetler sunmak için iddialı bir strateji izlediğini ve aynı zamanda devletin dijital dönüşümü hızlandırma ve finansal kapsayıcılığı genişletme çabalarını desteklediğini belirtmiştir.⁴³

2. Mısır'ın Dünya Telekomünikasyon Geliştirme Konferansı'na (WTDC-25) Katılımı

Mısır, İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı (MCIT) tarafından temsil edilerek, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) tarafından 17-28 Kasım tarihleri arasında Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de “Kapsayıcı ve Sürdürülebilir Dijital Bir Gelecek için

⁴³ 18.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.zawya.com/en/business/fintech/egypt-post-launches-felousy-as-first-digital-investment-platform-for-funds-in-egypt-vvnb80l> adresinden ulaşılabilir.

Evrensel, Anlamlı ve Uygun Fiyatlı Bağlantı” temasıyla düzenlenen Dünya Telekomünikasyon Geliştirme Konferansı 2025'e (WTDC-25) katılmıştır.

WTDC, ITU Telekomünikasyon Geliştirme Sektörü (ITU-D) tarafından dört yılda bir düzenlenen önemli bir etkinliktir. Bu etkinlik, hükümet yetkilileri, uluslararası kuruluşlar, özel sektör temsilcileri ve kalkınma ortaklarını bir araya getiren küresel bir platform sunarak, dijital kapsayıcılığı ilerleten, dijital uçurumu kapatan ve bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) yoluyla sürdürülebilir sosyo-ekonomik kalkınmayı teşvik eden politika ve stratejileri tartışmak için bir fırsat sunmaktadır.

Mısır, Afrika Telekomünikasyon Birliği (ATU) bünyesinde faaliyet gösteren WTDC-25 Hazırlık Afrika Çalışma Grubu'nun başkanlığı görevini üstlenerek, Afrika'nın tutumunu şekillendirme ve birleştirme konusunda ülkenin öncü rolünü yansıtmaktadır. Hazırlık toplantıları sırasında, Afrika Çalışma Grubu konferansta sunulacak beş girişim üzerinde anlaşmaya varmıştır:

- Sürdürülebilir kalkınma için dayanıklı dijital altyapı ve evrensel, anlamlı ve uygun fiyatlı bağlantı,
- Afrika'da sosyo-ekonomik kalkınma için kapsayıcı, güvenilir bir yapay zeka ekosisteminin geliştirilmesi,
- Telekomünikasyon/BİT kullanımı ve veri koruma ve gizlilik konusunda güven, emniyet ve güvenliğin oluşturulması,
- Dijital uygulamalar, SMME'ler ve dijital inovasyon ekosistemlerinin geliştirilmesi,
- Afrika'nın dijital dönüşümü için sürdürülebilir finansman mekanizmalarıdır.

MCIT'nin konferanstaki rolü, Afrika Çalışma Grubu'nun kabul etmeyi amaçladığı önerilen girişimler ve kararlar konusunda Afrika'nın tutumunu temsil etmek ve konferansın nihai bildirisinde Afrika'nın bakış açısını dile getirerek kıtanın ortak çıkarlarını teyit etmektir.

MCIT'nin Ağustos ayında Fildişi Sahili'nde, Şubat 2025'te Kenya'da ve Temmuz 2024'te Namibya'da düzenlenen WTDC-25 Afrika Hazırlık Toplantıları'na ve Afrika Çalışma Grubu'nun sanal toplantılarına katıldığı belirtilmektedir. Bu çabalar, Mısır'ın uluslararası forumlara aktif katılım, BİT alanında bilgi alışverişini teşvik etme ve

kapsayıcı dijital dönüşümü gerçekleştirmek için bölgesel ve küresel iş birliğini güçlendirme konusundaki kararlılığını teyit etmektedir.⁴⁴

⁴⁴ 18.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://sis.gov.eg/en/media-center/events/egypt-s-participation-in-the-world-telecommunication-development-conference-wtdc-25/> adresinden ulaşılabilir.

NİJERYA

Nüfusu:	238.477.261
Yüzölçümü:	923.768 km2
Kişi Başına Gelir:	807 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Nijerya İletişim Kurulu (NCC)
Mobil Şebeke Abonesi:	165.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	103.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	45,4

NCC'den Kırsal Dijital Kalkınma Taahhüdü

Nijerya nüfusunun %45'inden fazlasının yaşadığı, ancak dijital fırsatlardan sistematik olarak dışlanmaya devam eden kırsal alanlarda, özellikle kapsayıcı bir ulusal kalkınma sağlama konusunda kararlı olan Nijerya İletişim Kurulu (NCC), Nijeryalılara dijital bağlantıyla kırsal ekonomik potansiyeli açığa çıkarma kararlılığını teyit etmiştir.

Komisyon, Lagos'ta Kırsal Bağlantı Girişimi tarafından kilit sektör paydaşlarıyla ortaklaşa düzenlenen ve "Kırsal Ekonomik Potansiyelleri Ortaya Çıkarmak İçin Dijital Bağlantıyı Yeniden Düşünmek" temalı Kırsal Bağlantı Zirvesi'nde bu görüşünü yinelemiştir. "Kimseyi Geride Bırakmamak: Nijerya'nın Dijital Uçurumunu Kapatmak İçin Düzenleyici Avantajlardan Yararlanmak" temalı açılış konuşmasında NCC İcra Kurulu Başkan Yardımcısı Dr. Aminu Maida, kırsal alanlardaki dijital uçurumun eğitim, sağlık, finansal katılım ve ekonomik güçlenmenin önünde bir engel haline geldiğini belirterek, bu uçurumun giderilmesinin, özellikle kırsal alanlarda kapsayıcı ulusal kalkınmanın sağlanmasında merkezi bir öneme sahip olduğunu vurgulamıştır.

Maida'ya göre, Nijerya'daki kentsel-kırsal dijital bağlantı uçurumu hala belirgin ve eşitsizlikleri daha da derinleştirmektedir. Kentsel alanlarda internet erişimi %57'ye varırken, kırsal topluluklar yalnızca %23 ile önemli ölçüde geride kalmaktadır. Bu zorlukların üstesinden gelmek için komisyonun ve Evrensel Hizmet Sağlama Fonu'nun (USPF), özellikle yetersiz hizmet alan ve almayan kırsal alanları hedefleyen Dijital

Müdahale Girişimleri ve Dijital Bağlantı projeleri aracılığıyla dijital uçurumu kapatmada ön saflarda yer aldığını söylemiştir.⁴⁵

⁴⁵ 06.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.thisdaylive.com/2025/11/06/ncc-restates-commitment-to-unlock-rural-economic-potential-with-digital-connectivity> adresinden ulaşılabilir.

AVUSTRALYA

Nüfusu:	25.687.041
Yüzölçümü:	7.692.024 km ²
Kişi Başına Gelir:	56.352 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Avustralya İletişim ve Medya Kurumu (ACMA)
Mobil Şebeke Abonesi:	27.880.000
Sabit Şebeke Abonesi:	7.820.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	86,55

1. Avustralya Dijital Gelecek 2025-2030 Uygulama Planı

Avustralya Hükümeti tarafından yayımlanan 2025 Uygulama Planı, Veri ve Dijital Hükümet Stratejisi'nin 2030 vizyonunu destekleyen temel eylemleri özetlemekte olup, kamu hizmeti genelinde yenilik, reform ve hizmet iyileştirmelerinin yıllık güncellemesi olarak işlev görmektedir. Dijital Dönüşüm Ajansı (DTA) ile Maliye Bakanlığı tarafından ortaklaşa yönetilen bu strateji, erişilebilir, güvenli ve kesintisiz dijital hizmetlerin sağlanmasını merkeze almaktadır. Plan, dört ana öncelik alanını kapsamakta olup, bunlar yapay zekâ (YZ), veri, bağlantılı hizmet teslimi ile siber güven ve direnç olarak belirlenmiştir. YZ'nin sorumlu kullanımı, kamu hizmetinde daha hızlı yanıtlar, iyileştirilmiş karar alma ve artırılmış üretkenlik amacıyla uygulanmakta olup, etik, şeffaf ve kamu yararı odaklı ilkeler ile yönetim çerçeveleri geliştirilmektedir. YZ teknik standardı, ajanslar arasında tutarlılık sağlanırken, merkezi kaynaklar YZ araçları, rehberlik ve öğrenme materyalleri sunmaktadır.⁴⁶

⁴⁶ 18.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.dta.gov.au/media-releases/driving-australias-digital-future-2025-implementation-plan> adresinden ulaşılabilir.

2. Avustralya Yapay Zekâ Güvenlik Enstitüsü (AISI) Kuruluşu

Avustralya Hükümeti tarafından 2025 yılı Kasım ayında Avustralya Yapay Zekâ Güvenlik Enstitüsü (AISI) kurulmuş olup, YZ ile ilişkili riskler ve zararlara karşı yanıt verme kapasitesini güçlendirmektedir. Bu enstitü, Ulusal AI Planı'nın bir parçası olarak YZ'nin faydalarını paylaşmayı ve Avustralyalıları korumayı amaçlamakta olup, kuantum teknolojileri ve robotik gibi alanlardaki ulusal stratejilerle entegre edilmiştir. Kuruluş, sektördeki etik ve güvenli YZ benimsemesini pekiştirmekte olup, 2030 Dijital On Yıl hedeflerine katkı sağlamaktadır⁴⁷.

3. Avustralya Kamu Hizmeti Yapay Zekâ Planı 2025

Avustralya Kamu Hizmeti (APS) Yapay Zeka Planı 2025, kamu sektöründe yapay zeka (YZ) kullanımının önemli ölçüde artırılması yoluyla hükümet hizmet teslimi, politika sonuçları, verimlilik ve üretkenliğin iyileştirilmesini hedeflemektedir. Bu plan, amaca yönelik YZ teknolojilerinin proaktif benimsemesini teşvik ederek, Avustralya Hükümeti'nin toplum beklentileri ve uluslararası akranlarıyla uyumunu sağlamaktadır. Plan, üç temel sütun (Güven, İnsanlar ve Araçlar) etrafında yapılandırılmış olup, şeffaflık, etik kullanım ve güçlü yönetim mekanizmalarını merkeze almaktadır.⁴⁸

⁴⁷ 25.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.industry.gov.au/news/australia-establishes-new-institute-strengthen-ai-safety> adresinden ulaşılabilmektedir.

⁴⁸ 12.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.digital.gov.au/policy/ai-australian-public-service-ai-plan-2025/at-a-glance> adresinden ulaşılabilmektedir.

YENİ ZELANDA

Nüfusu:	4.699.755
Yüzölçümü:	268.021 km ²
Kişi Başına Gelir:	41.072 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ticaret Komisyonu
Mobil Şebeke Abonesi:	6.400.000
Sabit Şebeke Abonesi:	1.760.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	93

DE-CIX ve Epsilon, APAC Bölgesindeki Yapay Zekâ Odaklı İş Birliğini Genişletti

DE-CIX, Güney Koreli KT'nin iştiraki olan Epsilon Telecommunications ile mevcut iş birliğini genişlettiğini ve Epsilon'un DE-CIX R3 Partner Programı kapsamında Premium Satıcı Ortağı statüsüne yükseltildiğini kamuoyuna duyurmuştur.

Asya-Pasifik bölgesinde yapay zekâ ve bulut tabanlı iş yüklerinin hızlı artışı sonucunda düşük gecikmeli, güvenli ve yüksek performanslı bağlantı çözümlerine olan ihtiyaç belirgin şekilde yükselmiştir. Bu doğrultuda genişletilen iş birliği, bölgedeki işletmelere eşler arası bağlantı, bulut erişimi ve kurumsal interkonneksiyon hizmetlerine daha kapsamlı erişim imkânı sağlayacaktır.

DE-CIX Üst Yöneticisi Ivo Ivanov, Epsilon'un bölgedeki yaygın erişimi ve toptan satış alanındaki uzmanlığı nedeniyle stratejik bir ortak olduğunu ifade etmiştir. Epsilon Dijital Strateji ve İş Geliştirme Direktörü Mark Daley ise ortaklığın, dağıtık iş yüklerine yönelik daha etkin ve ölçeklenebilir bağlantı çözümlerinin sunulmasına katkıda bulunacağını belirtmiştir. Genişletilen ortaklık, yapay zekâ uygulamalarının gerektirdiği veri yoğun süreçlere ve hibrit/multi-bulut ortamlarının ihtiyaç duyduğu bağlantı altyapısına yönelik kurumsal kapasitenin güçlendirilmesini amaçlamaktadır.⁴⁹

⁴⁹ 15.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://telconews.co.nz/story/de-cix-epsilon-expand-partnership-to-address-apac-ai-growth> adresinden ulaşılabilir.

TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI

AZERBAYCAN CUMHURİYETİ

Nüfusu:	10.386.538
Yüzölçümü:	86.600 km ²
Kişi Başına Gelir:	4.782 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi İletişim Teknolojileri Ajansı
Mobil Şebeke Abonesi:	10.750.300
Sabit Şebeke Abonesi:	1.673.210
İnternet Kullanım Oranı (%):	79,80

1. “MyGov” Platformunun 2 Milyonuncu Kullanıcısına Ödül

27 Kasım 2025 tarihinde “MyGov” platformunun 2 milyon kullanıcıya ulaşmasını kutlamak amacıyla bir tanıtım etkinliği düzenlenmiştir. Etkinlikte platformun büyümesi, sunulan dijital hizmetlerin genişlemesi ve gelecek dönem yenilikleri ele alınmıştır.

IDDA Yönetim Kurulu Başkanı Farid Osmanov açılış konuşmasında, kısa sürede 2 milyon vatandaşın tercihi hâline gelen platformun, dijital kamu hizmetlerine duyulan güvenin ve artan talebin önemli bir göstergesi olduğunu vurgulamış; erişilebilirlik ve şeffaflığın artırılmasına yönelik çalışmaların süreceğini ifade etmiştir.

IDDA Dijital Ürün Geliştirme Dairesi Başkanı Emil Rustamov, platformun mevcut başarılarını ve geleceğe dönük gelişim planlarını içeren bir sunum gerçekleştirmiştir.

Etkinlik kapsamında platformun 2 milyonuncu kullanıcısı olan Basti Aghamalizade’ye özel bir ödül takdim edilerek tebrikte bulunulmuştur. Katılımcılar, dijital hizmetlerden daha etkin faydalanmak için platformu aktif olarak kullanmaya teşvik edilmiştir.

Kasım 2025 itibarıyla “MyGov” kullanıcı sayısı 2 milyonu aşmış olup, yalnızca bu yıl içinde 1 milyondan fazla yeni kayıt alınmıştır. Düzenli giriş yapan 800.000 aktif kullanıcı bulunmakta ve platform üzerinden 400’ün üzerinde dijital hizmet sunulmaktadır.⁵⁰

2. Azerbaycan ve Mısır Şirketleri’nin Kahire’de İş Forumu Gerçekleştirilmesi

Azerbaycan Cumhuriyeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti arasında düzenlenen Ekonomik, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Ortak Hükümetlerarası Komisyonu’nun altıncı toplantısı kapsamında Kahire’de Azerbaycan ve Mısır şirketlerinin katılımıyla bir iş forumu gerçekleştirilmiştir. Azerbaycan Dijital Kalkınma ve Ulaştırma Bakanlığı’nın desteğiyle, AZPROMO ile Mısır Yatırım ve Serbest Bölgeler Genel Otoritesi (GAFI) tarafından ortaklaşa düzenlenen foruma 20’den fazla şirket temsilci katılmıştır.

Forumda konuşan Komisyon’un Azerbaycan tarafı eş başkanı, Dijital Kalkınma ve Ulaştırma Bakanı Reşad Nebiyev, söz konusu etkinliklerin ekonomik ilişkilerin genişletilmesi, ticaret hacminin artırılması ve karşılıklı yatırımların teşvik edilmesi için yeni fırsatlar yaratacağına duyduğu güveni ifade etmiştir. Bakan Nebiyev, Azerbaycan’ın yüksek teknoloji parklarında bilgi teknolojileri şirketlerine sunulan teşviklere değinmiş ve Azerbaycan dijital ürünlerinin Mısır pazarına ihracatı için önemli bir potansiyel bulunduğunu vurgulamıştır. Azerbaycan–Mısır İş Konseyi’nin faaliyetlerinin yeniden canlandırılmasının da ikili ticari ilişkilerin gelişimine katkı sağlayacağı belirtilmiştir.

Forumda ayrıca iki ülkedeki yatırım fırsatları, Alat Serbest Ekonomik Bölgesi (AFEZ) ile Azerbaycan’daki diğer endüstri ve teknoloji parklarında sunulan avantajlar hakkında bilgi verilmiş ve Mısırlı şirketler Azerbaycan’daki yatırım imkânlarını değerlendirmeye davet edilmiştir.⁵¹

⁵⁰ 27.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://mincom.gov.az/en/media-en/news/mygov-platforms-2-millionth-user-awarded> adresinden ulaşılabilir.

⁵¹ 24.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://mincom.gov.az/en/media-en/news/azerbaijani-and-egyptian-companies-participate-in-business-forum-in-cairo> adresinden ulaşılabilir.

KAZAKİSTAN

Nüfusu:	20.159.707
Yüzölçümü:	2.724.900 km ²
Kişi Başına Gelir:	14.291.300 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Kazakistan Cumhuriyeti Dijital Gelişim, İnovasyonlar ve Havacılık Sanayi Bakanlığı (MDDIAI)
Mobil Şebeke Abonesi:	26.200.000
Sabit Şebeke Abonesi:	2.400.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	93.4

Kazakistan–HPE Yapay Zekâ ve HPC İş Birliği

Kazakistan Cumhuriyeti Yapay Zekâ ve Dijital Kalkınma Bakanlığı ile Hewlett Packard Enterprise (HPE, ABD) arasında yapay zekâ, yüksek başarımlı bilişim (HPC) ve yeni nesil dijital altyapı alanlarında iş birliğini güçlendirmeye yönelik Mutabakat Zaptı imzalanmıştır.

Söz konusu iş birliği, Kazakistan'ın egemen yapay zekâ altyapısı oluşturma, teknolojik bağımsızlığını artırma ve nitelikli insan kaynağı geliştirme hedeflerine katkı sağlayacaktır.

İş birliği kapsamında;

- ulusal veri merkezlerini destekleyecek HPE altyapısının kurulması,
- yerli yapay zekâ modellerine hizmet edecek bulut veri merkezlerinin oluşturulması,
- öncelikli sektörlerde pilot projelerin uygulanması,
- mühendis ve araştırmacılara yönelik eğitim, sertifikasyon ve staj programlarının yürütülmesi,
- Kazakistan'da HPC Yetkinlik Merkezi ve HPE İnovasyon Merkezi kurulmasına yönelik çalışmaların değerlendirilmesi öngörülmektedir.

Mutabakat Zaptı, Kazakistan Cumhurbaşkanı'nın ABD'ye resmi ziyareti kapsamında C5+1 İş Konferansı çerçevesinde imzalanmıştır.⁵²

⁵² 08.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.gov.kz/memleket/entities/maidd/press/news/details/1101454?lang=en> adresinden ulaşılabilir.

ÖZBEKİSTAN

Nüfusu:	36.361.859
Yüzölçümü:	447.400 km ²
Kişi Başına Gelir:	3.161.70 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Özbekistan Bilgi ve İletişim Teknolojileri Merkezi (UZINFOCOM)
Mobil Şebeke Abonesi:	40.200.000
Sabit Şebeke Abonesi:	6.320.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	89

Güney Kore KOMSCO Heyeti'nin UZINFOCOM'u Ziyaret Etmesi

Güney Kore'nin banknot, madeni para ve resmî belgelerin basımından sorumlu devlet kurumu KOMSCO'nun bir heyeti, UZINFOCOM ofisini ziyaret etmiştir. Görüşmede, Özbekistan'ın dijital kimlik doğrulama sisteminin geliştirilmesine ilişkin çalışmalar ele alınmış ve Kore Cumhuriyeti'nde kullanılan Mobile ID sistemiyle karşılaştırmalı değerlendirmeler yapılmıştır. Taraflar, dijital kimlik (Digital ID) alanında iş birliği imkânlarını ve ortak projelere yönelik gelecekteki iş birliklerinin potansiyelini görüşmüştür.⁵³

⁵³ 02.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://uzinfocom.uz/en/news/460> adresinden ulaşılabilmektedir.

TÜRKMENİSTAN

Nüfusu:	46.303.254
Yüzölçümü:	2 491.210 km ²
Kişi Başına Gelir:	12.402 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Türkmenistan Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığı
Mobil Şebeke Abonesi:	6.250.000
Sabit Şebeke Abonesi:	736.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	21,3

Türkmenistan ve Kazakistan'dan Sınır Ötesi Fiber Optik Hat İnşası İçin Mutabakat Zaptı İmzası

Türkmenistan ve Kazakistan, Bekdaş (Türkmenistan) – Temirbaba (Kazakistan) güzergâhında denizaltı fiber optik iletişim hattı kurulmasına yönelik Mutabakat Zaptı imzalamıştır. Söz konusu anlaşma, 25 Kasım'da Türkmenistan Devlet Başkanı Serdar Berdimuhammedov'un Kazakistan'a gerçekleştirdiği resmî ziyaret kapsamında, "TürkmenTelekom" ile Kazakistan merkezli TNS-Plus şirketi arasında yapılmıştır.

Yeni güzergâh, Türkmenistan'ın Asya ile Avrupa arasındaki dijital trafik için önemli bir bölgesel transit merkezi olarak konumunu güçlendirecek, ulusal telekom altyapısının güvenilirliğini artıracak ve uluslararası kapasitenin birkaç kat artmasına imkân sağlayacaktır.

Projenin uygulanması için Türkmenistan İletişim Bakanlığı ile Kazakistan'daki ilgili kurumların himayesinde ortak bir çalışma grubu oluşturulmuş olup, teknik parametrelerin ve proje dokümantasyonunun önümüzdeki aylarda tamamlanması planlanmaktadır. Ana inşaat çalışmalarının bir yıl içinde bitirilmesi hedeflenmektedir.

Daha önce Astana'da gerçekleştirilen görüşmelerde, Türkmenistan İletişim Bakanı Hadcımyrat Hudaygulyev ve Kazakistan Başbakan Yardımcısı Zhaslan Madiyev,

projenin iki ÷lke için öncelikli olduğunu teyit etmiş ve girişimin özellikle T÷rkmenistan'ın dijital bağlantı g÷zergâhlarını çeşitlendirme stratejisinin bir parçası olduğu vurgulanmıştır.⁵⁴

⁵⁴ 26.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://mincom.gov.tm/tk/news/15270/> adresinden ulaşılabilmektedir.

2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER

AB SAYISAL TEK PAZARI

Avrupa Tek Pazarı, Avrupa Birliği'nin (AB) 27 üye ülkesi ile Avrupa Ekonomik Alanı Anlaşması yoluyla İzlanda, Lihtenştayn ve Norveç ve ikili anlaşmalar yoluyla İsviçre'yi içeren tek bir pazardır. Tek Pazar, toplu olarak dört özgürlük olarak bilinen malların, sermayenin, hizmetlerin ve emeğin serbest dolaşımını garanti etmeyi amaçlamaktadır.

Avrupa Sayısal Tek Pazar ise, dijital pazarlama, e-ticaret ve telekomünikasyonu kapsayan Avrupa Tek Pazarına ait bir politikadır. Bu politika ile dijital çağa ayak uydurabilmesi için yönetmeliklerin düzenlenerek var olan pazarların tek bir pazar haline getirilmesi hedeflenmektedir.

Avrupa “Bilimde Yapay Zekâ” Zirvesi

Avrupa Komisyonu ve Avrupa Birliği Konseyi tarafından Danimarka'nın başkenti Kopenhag'da düzenlenen Bilimde Yapay Zekâ Zirvesi kapsamında, araştırmacılar, iş dünyasının önde gelen temsilcileri, yatırımcılar ve politika yapıcılar bir araya gelmiştir. Zirvede, Avrupa'da Bilim için Yapay Zekâ Kaynağı (RAISE) adlı girişimin pilot uygulamasının başlatıldığı duyurulmuştur. Bu yeni girişim, Uygulamalı Yapay Zekâ Stratejisi ile Bilimde Yapay Zekâya Yönelik Avrupa Stratejisi çerçevesinde şekillendirilmiştir. RAISE ile kanser tedavilerinin geliştirilmesinden çevresel meselelerin çözümüne, deprem etkilerine ilişkin öngörülerin iyileştirilmesinden birçok diğer kritik alana uzanan dönüştürücü bilimsel atılımları desteklemek üzere gerekli yapay zekâ kaynaklarının bir araya getirilmesi amaçlanmıştır. RAISE girişimi, Ufuk Avrupa programı kapsamında 107 milyon Avro tutarında bir finansmanla desteklenmiştir.

RAISE, Avrupa Birliğine üye devletler ile özel sektör genelinde hesaplama gücü, veri, insan kaynağı ile araştırma finansmanı gibi temel yapay zekâ kaynaklarını derleyen ve

koordine eden sanal bir Avrupa enstitüsü olarak yapılandırılmıştır. Girişimin amacı, hem öncü yapay zekâ teknolojilerinin geliştirilmesi hem de yapay zekâ temelli bilimsel ilerlemenin hızlandırılması olmuştur.

RAISE'in başlıca unsurları şöyledir;

- Hesaplama gücü: Yapay zekâyâ yönelik yüksek hesaplama kapasitesine erişim, Avrupa'daki araştırmacılar ve girişimler açısından kritik bir gereklilik teşkil etmiştir. RAISE, Ufuk Avrupa programının 600 milyon Avroluk mali katkısı sayesinde Yapay Zekâ Gigafabrikalarına özel erişim süresi sağlamıştır.
- Veri: RAISE, bilim insanlarının stratejik veri boşluklarını tespit etmelerine ve bilimde yapay zekâ kullanımına uygun veri kümelerini toplamalarına, düzenlemelerine ve entegre etmelerine destek sağlamıştır.
- Mükemmeliyet ve beceriler: RAISE, küresel ölçekte bilimsel yetkinliği haiz araştırmacıları ve yüksek nitelikli profesyonelleri Avrupa'ya çekmeyi, yetiştirmeyi ve elde tutmayı hedeflemiştir.
- Araştırma finansmanı: Avrupa Komisyonu, Ufuk Avrupa'nın yapay zekâyâ yönelik yıllık yatırımlarını 3 milyar Avronun üzerine çıkarmayı, ayrıca bilimde yapay zekâyâ ayrılan fonu iki katına çıkarmayı amaçlamıştır.

Bilimde Yapay Zekâ Zirvesi, aynı zamanda RAISE pilot girişiminin, ilk safhasının kamuoyuna sunulmasına da aracı olmuştur. Zirvede, ayrıca Avrupa Araştırma Alanı (ERA) kapsamında "Bilimde ve Araştırmada Yapay Zekâ Kullanımını Kolaylaştırma ve Hızlandırma" başlıklı yeni bir ERA Eyleminin başlatılmasına da değinilmiştir. Avrupa Komisyonu, 2028-2034 dönemine ilişkin bir sonraki uzun vadeli AB bütçesi çerçevesinde RAISE girişimin daha ileri düzeyde geliştirilmesi ve uzun vadeli sürdürülebilirliği, yönetişimi ile ortak kaynak yapısının güvencesi için Üye Devletler, araştırma paydaşları, yükseköğretim kurumları ve özel sektörle iş birliği yapılacağını açıklamıştır.⁵⁵

⁵⁵ 03.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://ec.europa.eu/commission/-/presscorner/detail/en/ip_25_2578 adresinden ulaşılabilmektedir.

Avrupa Elektronik İletişim Düzenleyicileri Kurulu BEREC (Body of European Regulators for Electronic Communications), Avrupa Birliği'ndeki telekomünikasyon pazarının düzenleyici kurumudur. 2009 yılı Eylül ayında yürürlüğe giren Telekom Paketi ile oluşturulmuştur. BEREC, Yönetim Kurulu'nda ulusal düzenleyici kurumları ve AB yetkilileri dâhil idari personeli içermektedir. BEREC, elektronik iletişim ağları ve hizmetleri için iç pazarın gelişmesine ve daha iyi işleyişine katkıda bulunur. Bunu, tüketicilere ve işletmelere benzer şekilde daha büyük faydalar sağlamak için AB düzenleyici çerçevesinin tutarlı bir şekilde uygulanmasını sağlamayı ve telekomünikasyon sektöründe etkili bir iç pazarı teşvik etmeyi hedefleyerek yapmaktadır.

BEREC'in Dolaşım Veritabanlarına Moldova ve Ukrayna ile İlgili Bilgilerin Eklenmesi

Avrupa Konseyi, Temmuz 2025'te Moldova ve Ukrayna'yı 1 Ocak 2026 tarihinden itibaren "roam like at home" (evde gibi dolaşım) alanına dahil etme kararı almıştır. Bunu kolaylaştırmak ve Dolaşım Yönetmeliği ile uyumlu olmak amacıyla, BEREC Ofisi, Moldova ve Ukrayna düzenleyici makamları tarafından sağlanan bilgileri kullanarak, Aralık 2025'in başında Katma Değerli Hizmetler ve acil durum hizmetlerine erişim (kamu uyarı uygulamaları dahil) veritabanlarını güncelleyecek ve işletmeciler ve kullanıcılar için sorunsuz bir geçiş sağlayacaktır.⁵⁶

⁵⁶ 07.11.2025 tarihinde yayımlanan haberin detaylarına <https://www.berec.europa.eu/en/news/latest-news/berec-roaming-databases-to-include-information-on-moldova-and-ukraine> adresinden ulaşılabilir.

Avrupa Birliği Siber Güvenlik Ajansı (European Union Agency for Cybersecurity) Avrupa Birliği'ne bağlı ağ ve bilgi güvenliğinden sorumlu bir ajanstır. 13 Mart 2004 tarihinde kurulmuş olup 1 Eylöl 2005 tarihinde faaliyete geğmiştir. Merkezi Yunanistan'ın Kandiye kentinde yer almaktadır. ENISA Avrupa genelinde yüksek bir siber güvenlik düzeyine ulaşmayı amaçlamaktadır. ENISA, AB çatısı altındaki tüm kurum ve kuruluşların ağ ve bilgi güvenliği konusunda bilgi paylaşımında bulunduğu bir merkez konumundadır. ENISA'nın sorumluluğu, AB içinde en üst seviyede ve en etkin şekilde ağ ve bilgi güvenliğini tesis etmektir. AB enstitöleri ve üye ölkelerle de iş birliği yaparak; AB içinde yer alan tüm kullanıcılar, çeşitli organizasyonlar ve iş dünyasında bilgi güvenliği költürü oluşturmayı hedeflemektedir. ENISA, bulut bilişim alanında hem kamu kurumlarına, hem de özel sektör temsilcilerine yeni bilişim teknolojileri ve servislerine güvenli geçiş için rehberlik hizmeti sunmaktadır. ENISA, kurumlar arası koordinasyonu sağlama ve bilinçlendirme çalışmaları yapmanın yanı sıra; kullanıcılara uyguladığı anketlerle mevcut durumun analizini de sık aralıklarla yaparak, yeni bilgi güvenliği politikalarının üretilmesine katkı sağlamaktadır.

Sektörel Tehdit Raporu

ENISA tarafından hazırlanan yeni rapor, AB kamu yönetimlerinin hacktivistler tarafından giderek daha fazla hedef alındığını ve özellikle DDoS saldırılarına başvurulduğunu vurgulamaktadır. ENISA NIS360 başlıklı raporunda, kamu yönetimi "risk bölgesinde" olarak değerlendirilmiştir. ENISA siber tehdit ortamı raporunda yer alan tüm olayların %38'inin kamu yönetimi tarafından hedef alındığı bildirilmektedir.

NIS2 Direktifi kapsamında son derece kritik olarak belirlenen kamu yönetimi sektörü, Avrupa vatandaşlarına temel hizmetlerin sunulmasında kilit bir rol oynamaktadır. Eğitim, sağlık, toplu taşıma vb. gibi sivil topluma önemli hizmetlerin etkili bir şekilde yönetilmesini ve sunulmasını sağladığı için kamu yönetimi, ekonominin temel bir sektöredür.

Ancak, NIS2 Direktifi kapsamında yeni bir düzenlemeye tabi tutulan sektör, gerekliliklere uyum sağlama sürecinin erken aşamalarında olduğu için siber güvenlik dayanıklılığını hâlâ geliştirmektedir.

ENISA'nın sektörel raporu, risk değerlendirmesini, hafifletme önlemlerini ve ilgili politika oluşturma süreçlerini desteklemek amacıyla bu tür tehditlere genel bir bakış sunmaktadır.⁵⁷

⁵⁷ 06.11.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.enisa.europa.eu/news/-public-administration-increasingly-targeted-by-ddos-attacks> adresinden ulaşılabilir.

Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü ETSI (European Telecommunications Standards Institute) 1988 yılında Avrupa için telekomünikasyon standartları üretmek üzere kurulmuştur. CEPT'in (European Conference of Post and Telecommunications Administration- Avrupa Posta ve Telekomünikasyon İdareleri Konferansı) devamı niteliğindedir. EBU (European Broadcasting Union - Avrupa Yayıncılık Birliği) ve CEN/CENELEC ile eşgüdüm içinde çalışarak yayıncılık ve enformasyon teknolojileri alanında da standartlaştırma çalışmaları yapar. Diğer örgütlerden farklı olarak üyeleri, devletler değil, ağ işleticileri, telekomünikasyon idareleri, hizmet sunucular, üreticiler, kullanıcı grupları ve araştırma birlikleridir.

1. TeraFlowSDN Altıncı Sürümü

ETSI, TeraFlowSDN'in altıncı sürümünü yayımlamıştır. Son sürüm, otomasyon, gözlemlenebilirlik, optik altyapı entegrasyonu ve güvenlik gibi alanlarda önemli yenilikler sunmaktadır. Bu sürüm, IP ve optik domainleri birleştiren programlanabilir ve “zeka” bir SDN kontrolcüsü olarak konumlandırırmaktadır. TeraFlowSDN Altıncı Sürümünün öne çıkan özellikleri şöyledir;

- Politika-temelli kapalı çevrim otomasyon (policy-driven closed-loop automation), gerçek zamanlı ağ adaptasyonu.
- Geliştirilmiş telemetri: P4 in-band telemetri, OpenConfig/gNMI gibi telemetri araçları ile daha iyi izleme ve hata ayıklama.
- IP-optik entegrasyon: flexgrid ışık yolları, optik bant genişliği genişletme, koherent transceiver yönetimi, IPoWDM servis yönetimi.
- Güvenlik iyileştirmeleri: programlanabilir Firewall Agent ile uçtan uca güvenli IP bağlantısı ve enerji farkındalıklı network slice planlama.⁵⁸

⁵⁸ 18.11.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.etsi.org/newsroom/news/2608-etsi-launches-terafloowsdn-release-6> adresinden ulaşılabilir.

2. Akıllı, Veri Odaklı Dijital Ekosistemler için Kullanıcı Merkezli Çerçeve Raporu

ETSI tarafından yayımlanan TR 104 027 Teknik Raporu, yapay zekâ, derin öğrenme ve makine öğrenmesi gibi veri odaklı teknolojilere ilişkin kullanıcı beklentilerini analiz etmekte ve Akıllı Özelleştirilmiş Hizmetleri (SCS) desteklemek üzere geliştirilen Kullanıcı Bilgi Sistemi (User Information System – UIS) kavramını tanıtmaktadır. Bu çerçeve, kullanıcıların kişisel verileri üzerindeki kontrolünü artırmayı ve dijital hizmetlerde daha yüksek düzeyde kişiselleştirme, uyarlanabilirlik ve akıllı karar alma süreçleri sağlamayı amaçlamaktadır.

Rapor, mevcut dijital ekosistemde kullanıcıların kişisel verileri üzerinde sınırlı kontrole sahip olduklarını, "tümünü paylaş" modelinin kontrolü hizmet sağlayıcıya devrettiğini ve bu yaklaşımın sorgulanması gerektiğini vurgulamaktadır. UIS modeli, bireylerin kendilerini ve verilerini temsil eden bir dijital ikiz aracılığıyla kendi tercihlerini yönetebilmesine olanak tanımakta olup, dijital deneyimler üzerinde daha fazla özerklik ve şeffaflık sunmaktadır.

Söz konusu çerçeveler, geniş bir kullanıcı kitlesine hizmet edecek şekilde tasarlanmakta, akıllı teknolojilerin dijital platformlara entegrasyonu sayesinde bireylerin sosyal, ekonomik ve kamusal faaliyetlere katılımını artırmayı hedeflemektedir. UIS ve SCS aynı zamanda, mikro hizmet yetenekleri ve yapay zekâ tabanlı kullanıcı temsillerine yönelik gelecekteki standartların geliştirilmesi için de temel oluşturmaktadır. Bu standartlar, ETSI'nin yapay zekâ, siber güvenlik, gizlilik ve veri güvenliği alanındaki teknik komiteleri tarafından hazırlanacaktır.

ETSI, kullanıcı güveni, şeffaflık, onay ve gizliliğin sürdürülebilir dijital inovasyon için kritik unsurlar olduğunu vurgulamakta ve TR 104 027'nin yeni nesil kişiselleştirilmiş hizmetlerin hayata geçirilmesi için stratejik bir yol haritası niteliği taşıdığını ifade etmektedir.⁵⁹

⁵⁹ 13.11. 2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.etsi.org/newsroom/press-releases/2606-etsi-publishes-new-technical-report-on-user-centric-frameworks-for-smart-data-driven-digital-ecosystems> adresinden ulaşılabilir.

The GSM Association (GSMA), mobil işletmeciler ve Telekom ile ilgili işletmelerden oluşan bir topluluktur. GSMA, GSM mobil sektörünün standardize edilmesi ve geliştirilmesi amacıyla 1995 yılında kurulmuştur. Mobil ekosistem ve ilişik endüstrilerdeki mobil operatörleri ve kuruluşları temsil eden GSMA, üyelerine Endüstri Hizmetleri ve Çözümleri, İyilik için Bağlantı ve Sosyal Yardım başlıkları altında çeşitli hizmetler sunmaktadır.

6G Mobil Şebekelerde Artan Veri Talebi İçin Üç Kat Spektrum Gereksinimi

GSMA Intelligence tarafından yayımlanan bir araştırmada, 6G şebekelerinin artan veri talebi, yapay zekâ destekli hizmetler ve ileri dijital uygulamalar doğrultusunda günümüzdeki ortabant spektrumunun üç katına kadar ihtiyaç duyacağı gösterilmiştir. Araştırmada, ülkelerin 2035–2040 döneminde en yoğun kentsel alanlardaki kapasite ihtiyacını karşılamak için ortalama 2–3 GHz ve yüksek talebe sahip ülkelerde ise 2.5–4 GHz düzeyinde ortabant spektrumuna gerek duyulacağı ortaya konmuştur.

GSMA Intelligence analistleri ile GSMA'nın küresel spektrum birimi tarafından hazırlanmış olan çalışma ile 2030'dan itibaren beklenen geniş ölçekli 6G dağıtımlarına yönelik politika yapıcılar için bir çerçeve sunulması amaçlanmıştır. Rapor, hükümetlerin yeterli spektrum planlaması yapmadığı takdirde 2030'lu yıllarda düşük hızlar, artan tıkanıklık ve ekonomik kayıplar yaşayabileceğini vurgulamıştır.

Raporun öne çıkan bulguları ise şu şekildedir;

- 6G'nin 2030'da ticari kullanıma başlayacağı ve 2040'ta ise 5 milyardan fazla 6G bağlantısının bulunacağı öngörülürken, ayrıca 4G ve 5G'nin önemini koruyarak yaklaşık 2 milyar 4G ve 3 milyar 5G bağlantısının hâlen kullanımda olacağına değinilmiştir.

- Küresel mobil trafik 2040'ta senaryolara göre 1700–3900 EB/ay düzeyine ulaşabileceği ve bu durumun, mobil bağlantı başına ayda 140–360 GB arasında bir kullanıma tekabül edeceği belirtilmiştir.
- Nüfusu yoğun kentsel alanların küresel trafiğin %83'ünü oluşturduğu ve bu bölgelerdeki kapasite ihtiyacının spektrum planlamasında belirleyici olduğu görülmüştür.

Ayrıca çalışmada, mevcut ortalama 1 GHz'lik ortabant spektrumunun 6G döneminin gereksinimlerini karşılamaya yetmeyeceğini ve ek olarak 1–3 GHz spektrumun gerekli olabileceği ortaya konmuştur. 2030'a kadar 2 GHz ortabant spektrumunun işletmeye alınmaması hâlinde dünya nüfusunun yarısından fazlasının yaşadığı şehirlerde kapasite kısıtlarının ortaya çıkacağı uyarısında bulunulmuştur. Gelecekte mobil kullanım için değerlendirilen başlıca ortabant aralıkları 3.8–4.2 GHz, 4.4–4.99 GHz, üst 6 GHz (6.425–7.125 GHz) ve 7.125–8.4 GHz olarak sıralanmış ve her bantta mevcut kullanıcıların bulunması sebebiyle, uzun dönemli planlama gerekli olmuştur.⁶⁰

⁶⁰ 20.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.gsma.com/newsroom/press-release/6g-mobile-networks-will-need-up-to-three-times-todays-spectrum-to-meet-surgin-data-demands-new-gsma-report-shows/> adresinden erişilebilmektedir.

UPU

Dünya Posta Birliği UPU (Universal Postal Union), aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 22 ülke tarafından 1874 yılında kurulmuştur. UPU, 1948 yılından itibaren Birleşmiş Milletler'in bir uzmanlık örgütü olarak faaliyet göstermektedir. Dünya Posta Birliğinin görevleri; posta gönderilerinin birbiriyle bağlantılı şebekelerden oluşan tek bir posta alanı dâhilinde serbestçe dolaşımını, posta alanında standartların belirlenmesi ve teknolojinin teşvik edilmesi, üyeleri arasında uluslararası iş birliğini ve tüketici ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlamaktır. Merkezi İsviçre'nin Bern şehrinde bulunmaktadır.

UPU'nun 150 Yıllık Posta İstatistikleri Gözlem Süreci

Dünya genelinde posta hizmetlerinin geliştirilmesi açısından güvenilir, karşılaştırılabilir ve şeffaf verinin önemi her zaman vurgulanmaktadır. Dünya Posta Birliği (UPU), "Posta İstatistikleri"nin 150. yılını kutlamıştır ve bu süre boyunca istatistiklerin posta politikalarının şekillenmesinde temel rol oynadığı ifade edilmiştir. UPU tarihçisi Vincent Schicker'in belirttiğine göre, UPU 1875 yılında veri toplamaya başlamış ve ilk yıllarda üye ülkeler arasındaki posta hizmetlerinin durumunu belirlemek amacıyla istatistikler tutulmuştur. 1886 yılı itibarıyla istatistikler, posta çalışanları, şube sayısı, ulaşım mesafeleri ve hatta at ve arabaların sayısı ile posta operasyonlarının finansal sonuçlarını içerecek şekilde genişletilmiş ve ülkelerin altyapı ve personel eksikliklerini tespit etmesine imkân sağlamıştır.

İstatistiklere yapılan erken katkı, uluslararası posta akışındaki dengesizliklerin ortaya çıkarılmasını sağlamış ve terminal ücretleri sisteminin uygulanmasına öncülük etmiştir. UPU posta istatistikleri uzmanı Lukasz Piotrowski, söz konusu reformun istatistikler sayesinde mümkün olduğunu ifade etmiş ve uyumlu verinin küresel posta ağının gelişiminde belirleyici bir unsur olduğunu belirtmiştir. Günümüzde "Posta İstatistikleri", UPU'nun Entegre Posta Gelişim Endeksi (2IPD) ve diğer analitik çalışmalarının

temelini oluşturmuş ve üye ülkeler yıllık verileri performans değerlendirmesi ile reform analizi ve ulusal posta ağlarının güçlendirilmesi amacıyla kullanmıştır.

Büyük veri çağında, posta istatistiklerinin önemi daha da artmıştır. Piotrowski, yanlış bilgi ve şeffaf olmayan veri kaynaklarının yaygınlaştığı bir dönemde, resmi ve doğrulanabilir istatistiklerin ulusal ve uluslararası karar alma süreçleri için vazgeçilmez olduğunu ifade etmiştir. UPU istatistikleri, 1948’de Birleşmiş Milletler sistemine dâhil olduktan sonra BM istatistik sisteminde sektörün yer almasını sağlamış, böylece posta sektörünün küresel istatistikler içinde görünürlüğü güvence altına alınmıştır. İstatistiklerin tarafsız, bilimsel yöntemlerle üretilmesi, şeffaf ve hesap verebilir olması gerektiği vurgulanmıştır.

UPU, istatistik çerçevesini Anayasası doğrultusunda şekillendirmiş, üye ülkelerden veri paylaşımı talep etmiş ve bu sayede kapsamlı bir küresel veri seti oluşturmuştur. Piotrowski, söz konusu ilkelerin yeniliği engellemediğini, büyük veri ve diğer alternatif kaynakların metodolojik açıdan sağlam ve şeffaf biçimde kullanıldığında resmi istatistikleri tamamlayabileceğini belirtmiştir.

Farklı ülkelerdeki posta sistemleri arasındaki uyumun sağlanması hâlen zorlu bir görev olarak değerlendirilmiş ve “yurtiçi paket” ve “posta ofisi” gibi kavramların ülkeden ülkeye farklılık gösterdiği ifade edilmiştir. Piotrowski, tam standartlaştırmanın mümkün olmasa da maksimum karşılaştırılabilirliğin hedeflenmesi gerektiğini vurgulamıştır.

UPU, önümüzdeki yıl posta istatistiklerini reforme etmeyi planlamış, sürdürülebilirlik ve dijital hizmetlere ilişkin yeni göstergeleri yayıma almayı öngörmüştür. Reform kapsamında verilerin yalnızca posta işletmelerinden değil, tüm pazardan toplanması hedeflenmiş ve sistemin uygulanabilir, veri sürekliliği, tutarlılık ve kapsayıcılık açısından dengeli olmasına dikkat edilmiştir.⁶¹

⁶¹ 28.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.upu.int/en/newsletter/150-years-of-postal-statistics> adresinden ulaşılabilir.